

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

«Український постпандемічний синдром — як можливість»

**Заступник міського голови
Тернополя, викладач кризового
менеджменту «Школи мерів»
Леонід БИЦЮРА**

Пандемія коронавірусної хвороби стала своєрідним лакмусовим папірцем не лише для України, а й для всього світу. Про те, перед якими викликами вона поставила людство загалом і певні міста зокрема, до яких змін спонукала та які проблеми оголила, розмовляємо із заступником Тернопільського міського голови, викладачем кризового менеджменту «Школи мерів» Леонідом БИЦЮРОЮ.

УК Леоніде Олексійовичу, чому світ виявився таким вразливим перед пандемією?

— Класичні моделі управління не здатні більше враховувати всі фактори технологічного впливу та нових середовищ на об'єкт управління. Криза ХХІ століття — економічна, соціальна, медична, суспільна — багатопланова, багаторівнева, багатовимірною. Вона довела, що сучасні управлінські системи не здатні впоратися з глобальними викликами ні на місцевому, ні на державному, ні на міждержавному та планетарному рівнях.

УК Як щодо рівня готовності самих держав?

— За прогнозом, прописаним у протоколі 2010-го «LOCK STEP», в разі виникнення кризи на світовому рівні, з найбільшими проблемами мали б зіткнутися країни третього світу, до якого цілком об'єктивно наразі належить й Україна, бо вони особливо вразливі до криз, зокрема епідеміологічних, а розвинуті Європа й США порівняно легко мали б вийти з неї. Як бачимо, все сталося не так. З'ясувалося, що сценарій фахівців світового та європейського рівнів — і економістів, і соціологів, і вузькопрофільних фахівців, зокрема, з питань медицини, соціального забезпечення, транспорту, логістики — непридатні до застосування в екстремальних умовах. Це ж стосується й експертного середовища та науки, що не дали оптимальних рішень урядовим та іншим структурам упродовж місяців.

УК Як це вплинуло на Україну?

— Завдяки рудиментарній управлінській моделі Україна, хоч як парадоксально, в цій ситуації в перспективі матиме певну перевагу. Маємо можливість не повторювати помилок більш розвинутих країн, тобто будувати спочатку структуру, яка не здатна буде відповідати на екстремальні випадки, а потім її демонтовувати й налаштовувати нову. Українська влада має відслідковувати те, що відбувається в інших державах та адаптувати власні системи управління до нових викликів і змінених форм реагування на них європейських країн.

Часу обмалю. Для початку повинні усвідомити причини того, що сукупна модель реагування регіонального та субрегіонального рівнів, українська управлінська модель виявилася не готовою до дії в екстремальних умовах. Як наслідок — маємо епізодичні моменти ефективного управління, що радше підкреслюють загальний діагноз влади. Такі приклади стосуються винятково міст, що змогли оперативно й результативно спрацювати в надзвичайних умовах; які мали ефективно побудовану модель управління поселенням, тобто була злагода між виконавчими структурами та радою; де достатньо добре підготовлений міський голова до ухвалення оперативних рішень. Ці міста можна порахувати на пальцях рук: Харків, Дніпро, Тернопіль, Івано-Франківськ, Хмельницький, якоюсь мірою — Одеса. Проте є випадки, де, на жаль, системи управління були не готовими до надзвичайних ситуацій. Ще раз підсумовую: система управління, що існує, не дасть глибоких і стратегічних ефектів в умовах невизначеності. З часом її необхідно буде переформатувати, можливо, з демонтажем певних елементів.

УК Яких змін має зазнати оновлена управлінська система?

— Передусім те, що вона має набути певної гібридності, — перейняти ознаки, що додають швидкості, ресурсності, розширеного інструментарію. Ця кризова ситуація показала, що бізнес набагато швидше та гнучкіше міг реагувати на виклики. Крім того, він здатен використовувати ефективний досвід без урахування кордонів, мови, дистанцій, чим не можуть похвалитися чиновники місцевого та навіть, у випадку України, державного рівнів. Бізнес першим зумів і технологічно відповісти на виклики.

Експертне середовище. Одрізу після початку епідемії стало очевидним, де владні конструкції мали попередньо розвинутий діалог з експертним середовищем, зокрема, науковим, а де не мали. Там, де був налагоджений контакт, можна було, по-перше, зробити ефективну діагностику проблеми. По-друге, здійснювати системний безперервний моніторинг рівня захворюваності, вести статистику постачання тощо. По-третє, сприяти залученню достатньої кількості фахівців для, наприклад, поповнення лав хірургів, анестезіологів, інфекціоністів, молодшого медичного персоналу. По-четверте, практично застосовувати інновації — як, наприклад, інтерактивний ситуаційний центр у Тернополі, та перейти на віддалені форми роботи й управління. Останнє

є виразом відсталості управлінських систем.

Муніципальні чи державні структури, які змогли перейти до дистанційних форм управління, в Україні є одиничними. Саме тому недієздатними виявилися більшості форми управління, ніж муніципалітет. Так, обласні адміністрації, за винятком деяких, знов-таки на базі муніципалітетів, більше територією не управляли й не управляють досі.

УК Як швидко перейшли муніципалітети та регіональні органи управління чи навіть державні до використання Zoom?

— Викристалізувалася ще одна проблема муніципалітетів: інерція кадрового складу управління, незважаючи на вік та освітній рівень. На перший план криза вивела стресостійкість, здатність до освоєння новітніх технологій та вміння виходити за рамки власної компетенції. Особливо цінними виявилися люди, які були на стику компетенцій, тобто, приміром, транспортники, які при організації, скажімо, шляхів транспортування, враховували медичні показники.

УК Багато хто нині говорить про проблему неготовності медиків до роботи під час пандемії.

— З'ясувалося, що проблема є не лише з готовністю медичних працівників, а й з їхнім освітнім рівнем. Причиною того, що майже 20 відсотків усіх інфікованих COVID-19 становлять медики, є не тільки фактична медико-медикаментозна загроза, а й часто їхнє звичайнісіньке недбальство щодо власного здоров'я та нехтування елементарними правилами безпеки. Прикладом може слугувати ситуація в одній з лікарень Тернопільської області, коли увесь персонал безпечно відвідував хвору медсестру. Як наслідок — значна його частина в самий пік епідемії просто, так би мовити, вийшла з процесу. Проблемою залишається безглузда реформа, за якою університетські науковці-медики втрачають можливість мати практику в лікарнях.

Проте найгострішою виявилася проблема із санітарно-епідеміологічною службою, реформування якої розпочалося з горініціатив урядовців 2015-го. СЕС на початок пандемії COVID-19 була деморалізована, дезорієнтована, втратила вплив і, власне, можливість реагування на ситуацію, та найважливіше — втратила свій кадровий склад.

Експериментуючи із СЕС, вважаючи її непотрібною, урядовці не зважили на те, що Україна — вкрай вразлива до пандемії за своєю суттю. Нагадую: у світі вирують ще щонайменше дві пандемії — малярії та синдрому набутого імунodefіциту (СНІД), які ніхто не відміняв, і вони також становлять постійну загрозу для здоров'я та життя людей. Для нашої ж країни надзвичайно болючою залишається проблема з туберкульозом. І з огляду на нинішню ситуацію із закриттям тубдиспансерів, держава виштовхує пацієнтів протитуберкульозних відділень просто на вулицю, втрачаючи чіткий облік і спостереження за недужими. Без термінового коригування урядового втручання, розв'язати це неможливо.

Епідеміологічний контроль є питанням національної безпе-

ДОСЬЄ «УК»

Леонід БИЦЮРА. Народився 7 січня 1977 року в Тернополі. Здобув чотири вищих освіти. Працював на посадах економіста, маркетолога, юриста. Мав стажування у США, Бельгії, Німеччині, Словаччині, Польщі, Угорщині, Грузії, Азербайджані. Проїшов шлях від рядового державного службовця до заступника голови обласної державної адміністрації. На посаді заступника міського голови Тернополя працює понад 12 років. Голова правління Благодійного фонду «Єднання поколінь», очільник територіальної організації Союзу юристів України. Громадський діяч.

ки. І я, приміром, особисто порушував його впродовж останніх п'яти років на рівні країни, області та міста. Тому там, де були належні залишки санітарно-епідеміологічної служби, там, де навели діалог з головними лікарями, епідеміологами області, там була дієва взаємодія та контроль. І як приклад, Тернопіль, який на цілковито негативному старті все-таки зараз має, слава Богу, добрі показники. Наприклад, щодо смертності — втричі нижчий рівень за загальнодержавний.

УК Може б, Україна й реагувала швидше на виклики, якби не постійна зміна очільників МОЗ?

— Заміна керівників і міністрів у період пандемії — не просто кадрова примха, а насамперед — проблема розбалансованості всієї медичної галузі. Треба відверто сказати, що медична реформа ставила найперше питання мінімізації витратків, а по-друге, перекладення відповідальності з державних органів на органи місцевого самоврядування. І навіть більше: якоюсь мірою ця реформа спонукала й досі спонукає органи місцевого самоврядування до закриття закладів охорони здоров'я. Причина в тому, що в силу нерозуміння медичних проблем, вони не бачать доцільності в наявності розгалуженої мережі медичних закладів в себе в селі, місті, районі та країні загалом. До речі, такі ж приклади є в освітній галузі.

Нам треба цілком по-інакшому переосмислювати сучасні управлінські структури місцевих органів влади та обласних адміністрацій, рад і міністерств. Варто згадати: медицина — це не бізнес, який має за мету отримання прибутків. Повинен залишатися великий державний сектор медицини, що має і здатен відповідати на сучасні виклики. Так, є соціальне відповідальний бізнес, але це як феномен вже наступного покоління бізнесменів.

У нас досі немає належної відповіді на хронічні захворювання, зокрема, серцево-судинні, які набагато гостріші, ніж ті виклики, що отримали нині. Некееровано залишається ситуація з онкозахворюваннями, відсутні відповіді на питання щодо побутового й виробничого травматизму, за якими ми — лідери в світі. В нас досі не розв'язана проблема контролю за медикаментами, якістю ліків. Немає належного державного контролю, участі та впливу на виробництво власних медичних препаратів, засобів індивідуального захисту, наприклад, масок. Це ганьба, маючи власні спеціалізовані підприємства, завозити в десятки разів дорожчі ШВЛ з інших країн чи засоби індивідуального захисту.

Цілковито непридатною виявилася митна служба, яка в період пандемії не забезпечила контролю за вивезенням засобів індивідуального захисту та

іншого. Прикордонна служба не змогла надати точну кількість українців, які перетнули кордон у час пандемії. Кабмін не зумів вирішити питання обсервації, приміром, розмістивши їх у військових частинах, шпиталях, які відповідно обладнані. Органи внутрішніх справ не спромоглися забезпечити доправлення приїжджих від кордону до обсервації, належний контроль за їхнім пересуванням уже у самих місцях обсервації. Тобто сучасний стан організаційної культури всіх без винятку — від державних органів до місцевих — продемонстрував свою нездатність до викликів тривалого характеру.

УК Як це змінити?

— Зважаючи на цілковито негативне явище в економіці, зайнятості, малому підприємстві, середньому бізнесі, який давав найбільше податків, можемо говорити про те, що, власне, сучасна структура управління повинна мати чіткі розмежування повноважень, компетентності та інструментарію. По-перше, контролювальні структури повинні сконцентруватися саме на контрольних функціях та відмовитися від всіх мораторіїв в умовах війни й пандемії. Це була помилка, і на цьому слід наголосити та визначити персональну відповідальність тих прем'єрів, які ввели всілякі мораторії та започаткували децентралізацію в різних сферах у період війни. Ще не було світового прикладу, щоб під час війни проводили децентралізацію. Ми могли зупинитися на фінансовій децентралізації, територіальну ж не можна проводити в таких екстремальних умовах.

Тобто має бути чітко розмежовано: контролюючі органи не повинні надавати жодних платних послуг, підпадати під дію жодних мораторіїв та одночасно жорстко перебувати на контролі правоохоронних органів. Окремо — сервісні служби, що зобов'язані забезпечити м'яку співпрацю із середовищами. Слід визначитися з колом експертів, які мають бути ними по суті, відповідати вимогам доброчесності та професіоналізму. Саме таких потрібно до громадських, наглядових рад при міністерствах, державних моніторингових радах. На жаль, нині дуже багато так званих експертів, які потрапили до цих рад винятково з політичних, спекулятивних або ж меркантильних міркувань.

Лише в тому випадку адміністративна воля плюс експертна думка зможуть впливати на територію, середовище тощо. Щойно ж випаде якийсь компонент, вся структура виявиться недієздатною, не матиме впливу та існуватиме хіба формально.

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

ОСВІТА

Як етнічні уторці на Закарпатті українську вивчають

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ. «Урядовий кур'єр» побував у школі у Берегівському районі, де викладають угорською мовою

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

Останні два роки держава приділяла значно більше уваги й надавала значні кошти освітнім закладам, у яких навчання відбувається мовами національних меншин. Насамперед це стосувалося вивчення державної української мови. Чи впливає посилення державної опіки над такими школами на поліпшення викладання мови Шевченка, які результати мають школярі, «Урядовий кур'єр» дізнався на прикладі однієї зі шкіл у Берегівському районі Закарпаття.

За рейтингом поки що — останні

На Берегівщині три чверті населення етнічні уторці, що, безумовно, позначається на їхньому володінні державною мовою. Звичайно, що випускники таких шкіл потягнули донизу показники Закарпатської області в рейтингу складання ЗНО з української мови 2019 року. Область опинилася на останньому місці в Україні. Усереднений результат випускників з цього предмета — 132 бали.

У сусідній Чернівецькій області теж дуже низький рейтинг за результатами ЗНО з української: вона — у нижніх рядках рейтингу. У цій області теж значний відсоток становлять випускники шкіл із викладанням румунською.

Для того, щоб підняти рівень володіння державною мовою в угорськомовних школах, на Закарпатті роблять багато. Це не лише підвищені вимоги до педагогів, удосконалення навчальних програм, поява нових методик тощо. Значно посилилася матеріальна база: освітні заклади, де основні предмети викладають угорською, у 2019-му держава надала величезні кошти для кращого матеріально-технічного забезпечення. Вони стовідсотково забезпечені підручниками, словниками та методичними матеріалами українською мовою.

У Берегівському районі в загальноосвітніх школах з угорською мовою навчання за державний коштом облаштовано 11 кабінетів з української мови, на які витратили 1,5 мільйона гривень.

— Такі заходи спрямовані на виконання вимог Закону «Про освіту», яким передбачено поступове збільшення годин викладання української мови в школах націменшин, — розповідала ще на початку нинішнього навчального року директор департаменту освіти і науки Закарпатської обласної адміністрації Ганна Сопкова.

Тож чи впали зерна державної допомоги на благодатний ґрунт, цікавимося в Яношівській загальноосвітній школі I-III ступенів, що у Берегівському районі. Вона двомовна, з паралельними класами — угорською і українською мовами навчання. Кількість учнів — майже 350. До неї нині доїжджають діти з кількох сусідніх сіл, а в недалекому майбутньому вона має стати опорною.

Онлайн вимагає більших зусиль

Учителька української Іванна Фулитка має 13 років педагогічного стажу, останні три працює у Яношівській школі. Веде уроки у старших класах, в яких угорською викладають більшість предметів. І безпідставно вважає, що для засвоєння учнями мови, яка для них не є рідною, учителям доводиться докласти більше зусиль, аніж у класах з українською мовою навчання.

— Весь час на карантині проводимо дистанційне навчання за допомогою онлайн-платформ, — розповідала Іванна Іванівна. — Використовуємо загальнодоступні вайбер і Classroom, але найбільше спілкуємося месенджером, з поділом класу на дві групи по 10 учнів. Працюю з кожною почергово: починаємо з 10-ї години і далі за розкладом.

— Звичайно, — визнає, — навчання в класі ефективніше. Дистанційне ж навчання вимагає під педагога більших

Вчителька Іванна Фулитка під час уроку в Яношівській ЗОШ I-III ступенів

зусиль, однак воно прийнятне в умовах карантину.

Запитую, чи всі учні користуються інтернетом.

— Частина мають удома комп'ютери й інтернет, інші спілкуються через телефони, я ж використовую обидві можливості, коли як зручно, — відповідає. — Є й труднощі у спілкуванні з дітьми, які часом хитрують. То вони ховаються від камери, то кажуть, що телефон зіпсувався, коли запитую домашнє завдання. Більше люблять тестову роботу, особливо якщо без визначення часу на виконання завдання. Тоді мають змогу користуватися словником, підручником. Фотографують зроблені письмові завдання і надсилають учителю, яка виправляє помилки й повертає зі своїми зауваженнями.

У Яношах — «БомбеЗНО»

Про те, що ця школа в Яношах має досягнення у викладанні української, свідчить і проведений торік на її базі мовний проєкт «БомбеЗНО». Створений спільно Міністерством освіти і науки, Освіторією та GoGlobal, за сприяння Фінського проєкту підтримки шкільної реформи в Україні, він мав на меті краще підготувати випускників шкіл мовами національних меншин до складання ЗНО з української. Хоч тривав не

надто довго, однак завдяки інтенсивній формі занять показав добрі результати.

Цьогоріч планувалося повторити навчання за цим проєктом. Іванна Фулитка була серед педагогів, відібраних Міністерством для навчання в Києві. Вчителька з Яношів пройшла весняну навчальну програму для проведення ЗНО з української мови серед випускників шкіл із угорською та румунською мовами навчання. Чотири дні в столиці змогли йти краще зрозуміти цілі, отримати нові знання для «БомбеЗНО».

Шкода, що карантин не дозволив продовжити проєкт і цього року. Втішає педагога те, що отримані знання вдасться використати, викладаючи українську в рідній школі. І що «БомбеЗНО» буде проведено якщо не в цьому, то в наступному році.

Свобода дій, збільшення годин

Під час презентації проєкту державного стандарту базової середньої освіти, яка відбувалася в Яношах на Берегівщині в лютому, в.о. міністра освіти і науки України Любомира Мандзій підкреслила, що передбачається надати більшу свободу вчителям шкіл з угорською та румунською мовами навчання у виборі форм і методів викладання, а також відвес-

ти більше годин на вивчення мови.

Втім, на Берегівщині нові, збільшені норми годин запроваджено вже з початку цього навчального року: викладання української в 5—6 класах доведено до 5 годин на тиждень, у 7 класах — до 4,5 години, у 8 і 9 — до 4 годин протягом тижня. Всі ці нововведення, безумовно, важливі. Однак не менш важливі роль учителя, його професійні якості й старання, індивідуальний підхід до учнів. Школярів, який удома не розмовляє українською і чує її лише в школі (а в селах з угорським населенням це — звичне явище), потрібно приділити значно більше уваги. Такими є реалії, які не можна не враховувати.

До навчання долучаються... батьки

І української мови, й інших навчальних дисциплін у Яношівській загальноосвітній школі I-III ступенів навчає вчителька молодших класів Іванна Хіміч. Це взве

третій її набір: у класі двадцять першачків, серед яких лише у трьох батьки розмовляють українською. І камінь спотикання саме в цьому, адже школярі спілкуються українською лише на уроці. Поза школою — виключно угорською.

Щоб зробити дистанційне навчання більш ефективним і не витрачати час на нескінченні пояснення про роботу в онлайні, Іванна Русланівна записала відео, в якому детально пояснила, як відбуватимуться заняття. «Це була така собі інструкція про структуру дистанційного навчання. Я роз'яснила батькам, як будемо навчатися, що робитимемо з дітьми і в який час», — сказала вчителька.

Сьогодні значних проблем із навчанням не виникає, а діти за добрі успіхи, акуратність, старанність отримують від учительки заохочення — бейджі. Батьки також можуть зареєструватися на платформі і бачити результати навчання своїх дітей. Для кращого контактування з учнями, вважає вчителька, варто долучати батьків.

Займаючись дистанційно за програмою Нової української школи, Іванна Хіміч змушена використовувати і українську, і угорську мови. Знання останньої дуже допомагає, адже чимало слів, явищ без додаткових пояснень учні не зрозуміють.

Використовує нестандартні завдання, ігри. Поділивши клас на три групи, раз на тиждень вчителька влаштовує відеоконференції, на яких учні розповідають про себе. «З кожною групою я годину розмовляю. Ми говоримо, про що був тиждень, що їм сподобалося, які труднощі виникали, що не вдалося. Говоримо і з батьками. Вони зазвичай доєднуються до відеоконференцій», — каже Іванна Русланівна.

Насамкінець. Тож є підстави вважати, що в майбутньому для учнів угорськомовних класів школи в Яношах нинішні мовні бар'єри поволи щезнуть. І що місцеві випускники легко спілкуватимуться українською зі своїми ровесниками, вступатимуть і без проблем навчатимуться у вишах у своїй країні. Бо за кордоном добре, а вдома — краще.

Карантин допоміг збудувати шкільний харчоблок

Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

УСУПЕРЕЧ ВИКЛИКАМ. У Краснограді на Харківщині скористалися дистанційним навчанням школярів і за цей час збудували сучасний харчоблок у навчально-виховному комплексі № 2 та відкрили нову додаткову групу в НВК № 3.

За словами голови Красноградської райдержадміністрації Олександра Кайдаша, у місті активізували ремонтні роботи для створення кращих умов для школярів. А зведення сучасного харчоблоку розпочали ще торік у серпні. Стара їдальня НВК № 2 вже давно не відповідала ні сучасним ви-

могам, ні санітарним нормам. Тут зробили капітальний ремонт, повністю замінили внутрішні інженерні мережі, облицювали кахлем стіни та підлогу, замінили двері на металопластикові, встановили енергоощадні освітлювальні прилади, запрацювала новітня система вентиляції.

Усі роботи з ремонту та облаштування новим кухонним приладдям і меблями обійшлися бюджету району майже в чотири мільйони гривень. Але справа цього варта, стверджують працівники НВК та батьки дітяків.

Як розповів директор НВК № 2 Іван Шокодько, безкоштовним гарячим харчуванням у закладі охопле-

но близько 260 школярів: це учні 1—4 класів та діти пільгових категорій. А з нового навчального року школярі тут зможуть харчуватися більш якісно. Нова їдальня розрахована на 122 місця і дозволяє організувати обіди для всіх упродовж двох великих перерв.

У найближчих планах місцевої влади — створення єдиної системи організації харчування школярів і дошкільнят, що, на думку Олександра Кайдаша, сприятиме ефективному і прозорому використанню бюджетних коштів та обумовить впровадження єдиного меню і поліпшить якість їжі.

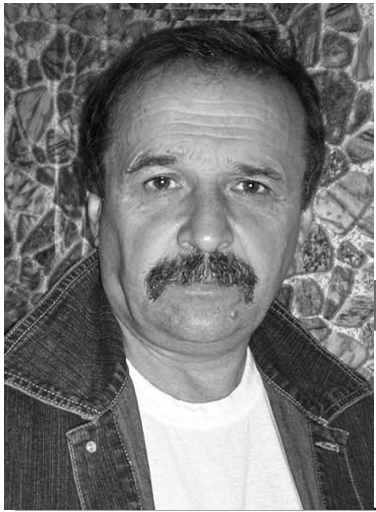
Новосілля у відремонтованому приміщенні для додаткової групи, розра-

хованої на 20 дітей, відбудеться невдовзі і в дошкільному підрозділі НВК № 3. Чимало батьків вже оформили заяви для влаштування своїх чад у цю групу, адже у садочку створили і справді чудові умови для малюків. На 100 квадратних метрах тут обладнали сучасну ігрову, спальну кімнату, роздягальню. Відремонтували туалет і душину для дітей. Районна влада зі свого бюджету надала майже мільйон гривень, третина яких була витрачена на придбання іграшок та інвентарю. Загалом до складу дошкільного підрозділу Красноградського НВК № 3 входять 8 груп на 130 дітей різного віку.

Як зазначив директор цього закладу Григорій Кашуба, дітей до додаткової групи набиратимуть поступово, згідно з вимогами другого етапу послаблення карантину. Це дуже важливо, адже у нову групу прийдуть малюки до трьох років, котрим необхідна поступова адаптація. А заяв від батьків майбутніх новоселів, які вже встигли ознайомитися з умовами садочка, набиралося чимало.

За словами начальниці відділу освіти Красноградської райдержадміністрації Антоніни Турової, відкриття нової групи розв'яже проблему черг у райцентрі. Відтепер у місті з'явилися навіть вільні місця в садочках.

СУБОТНІ ЗУСТРІЧІ

Художник, письменник Микола ЖУЛІНСЬКИЙ: «І на полотні, і в прозі пишу про те, про що не можу не писати»

ДОСЬЄ «УК»

Микола ЖУЛІНСЬКИЙ — художник, член Національної спілки художників України. Народився 1953 року в селі Чорна на Хмельниччині. Закінчив Одеське художнє училище ім. М. Грекова, Харківський художньо-промисловий інститут. З 1985-го живе в Сумах. Спеціалізація — монументальний і станковий живопис, графіка. Автор персональних виставок. Роботи зберігаються в багатьох музеях України та за кордоном. Заслужений діяч мистецтв України.

У сучасному національному образотворчому мистецтві Микола ЖУЛІНСЬКИЙ із Сум займає свою окрему нішу. І не тільки як художник, а як прозаїк, філософ, наставник молоді. «Урядовий кур'єр» поспілкувався з митцем.

УК Миколо Васильовичу, ви народилися на Поділлі, навчалися в Одесі і Харкові, працюєте в Сумах. Як такий географічний малюнок став вашою творчою долею?

— Одеське художньо-педагогічне училище — випадок. Хтось зі шкільних учителів возив в Одесу школярів нашої сільської восьмирічки на екскурсію, і їхню групу поселили в спортзалі художнього училища. Від учителя дізнався адресу і це визначило мій перший життєвий вибір.

А Харків обрав свідомо. Вступати до столичного художнього інституту після закінчення училища побоювався, мовляв, у Києві своїх достатньо. Так став студентом Харківського художньо-промислового інституту. Тоді отримати вільний диплом після закінчення вищу видавалося фантастикою, випускники змушені були три роки відпрацювати за направленням. За розподілом поїхав у Суми, де став працівником художньо-виробничих майстерень Худфонду України. Місто мені надзвичайно сподобалося. Робота також. Тут відбувся як художник, з'явилися гарні друзі, виросли мої діти і сьогодні можу сказати, що це моє місто.

УК У вашій творчій біографії є цікава філософська сторінка, а саме — проникнення у світоглядні позиції відомого індійського філософа Шри Ауробіндо. Чому саме він став об'єктом вашої уваги і про що книжка, яку написали на основі вражень від спадщини цього мудреця? Наскільки вчення індійського філософа перегукується з нашим славетним Григорієм Сковородою?

— Будучи схильним до жанрових композицій, після закінчення інституту став працювати в цьому напрямі, зображуючи різні події з життя людей нашого краю. 1990-ті роки — період великих змін. Не стало СРСР, зруйновано усталені погляди на світ, зі ЗМІ полилася викривальна інформація. Я був далеким від політики і навіть не міг уявити, в якій брехні ми жили. Моя світоглядна філософія зазнала нищівного психологічного удару.

У творах з'явилося багато чорно-червоних контрастів, живопис набув жорсткості. Душевний стан — на грані психологічного зриву, і я почав шукати відповіді на болочі запитання. Суспільні науки, які вивчали у вишві, виявилися настільки далекими від справжнього життя. Зіткнувшись з серйозними проблемами, зрозумів: вони непридатні ні для практичного застосування, ні для усвідомлення того, що відбувається навколо.

Дехто з художників зміг переключитись на комерційне мистецтво, що давало змогу виживати, але ті, для кого мистецтво залишалося сенсом життя, не стали зраджувати собі. І багато з них поплавилися за це злиднями, руйнуванням сімей і навіть смертю.

Мені знову допоміг випадок. Виявилось, що в такому стані перебуваю не я один. Книжка Сатпрема «Шри Ауробіндо, або подорож свідомості», якою поділився зі мною один із колег, стала рятівним кругом, відкрила очі на світ. Я зрозумів себе, людей, ситуацію, і моя внутрішня агресія зникла. Читав-перечитував і не міг насититися запропонованими істинами. Я жив у ейфорії і дивувався, чому люди не знають про них, тож вирішив поділитися відкриттям. Так народилася серія робіт «Подорож до себе разом з Шри Ауробіндо», яку презентував спочатку в Сумах, потім у Києві.

«Чому Індія? — запитували мене. — Невже тобі мало України?» Хо-

ча, окрім імені великого мислителя і його, нічого індійського в роботах не було. Ідея виставки — представити постулат вчення Шри Ауробіндо — відновлення віри у свої сили. Це була спроба змусити глядача через мудрість філософа звернутися до себе, оскільки всі наші негаразди і всі відповіді на їх розв'язання — тільки в нас самих.

Уся світова філософія від Платона і Аристотеля до сьогодні намагається докопатися до змісту людського життя, а значить, розуміння проблеми щастя. Наш самотній філософ Григорій Сковорода подав проблему щастя людини через наш український світоглядний принцип думання з такою глибиною, яку не може заперечити жодна філософія світу. Це — чистота серця і духовна насолода. Загадаймо його слова: «Щастя за допомогою власності — велика помилка. Найвище щастя є в досягненні глибин власної душі».

Сказано більше двохсот років тому, але ми й сьогодні його не чуємо. Про те саме говорив Шри Ауробіндо, аналізуючи проблему щастя як роботу кожного над очищенням своєї душі від важких вібрацій темряви. Можливо, почувши їх, ми нарешті усвідомимо свої проблеми.

УК Ви тривалий час викладаєте в Сумському педагогічному університеті...

— Я ніколи не мріяв стати педагогом, жив лише мистецтвом. Партійна цензура зникла, і духовна свобода відкривала широкі можливості для мистецьких експериментів. Абстрактне мистецтво, яке раніше забороняли, притягувало, і перші спроби виявилися вдалим. Закордонні закупки, пленери, столичні і зарубіжні виставки вселяли віру у свої сили.

Категорія прекрасного стала не обов'язковою для нового мистецтва — можна було писати як і що завгодно, аби лише вразити. Реаліс-

тичне мистецтво відійшло на другий план. Тема перестала бути затребуваною і втратила своє значення. Професійне мистецтво, на якому я вихованний, стало непотрібним. Але воно мені подобалося, тому невдовзі формалістичні експерименти наскучили. Гостро постало питання: що далі? Можна було переключитися на комерційне мистецтво, не звертаючи уваги на те, що відбувається навколо, але відчував, що то не моє. Хотілося писати те, чого прагнула душа.

На той час зрозумів, що щось умію і зможу чогось навчити інших. Педагогіка давала можливість не підлаштовуватися під смаки покупців і бути чесним із самим собою. Так став викладачем. Спочатку Сумського гуманітарного інституту, згодом Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка.

Педагогічна діяльність вимагає багато зусиль і часу. Постійно маю доводити студентам, які западають на активно підтримуване абстрактне, часто низькопробне мистецтво, що таке мистецтво — це не тільки відчуття і абсолютна свобода, і не тільки самовираження. Це основа будь-якого художнього твору. Прекрасні зразки сучасного абстрактного мистецтва вимагають не менше знань і таланту, ніж реалістичні твори. Нездарма всі найвідоміші абстракціоністи вийшли з першокласних реалістів, які гарно розумілися на законах краси. А це вимагає від педагога не тільки глибоких знань класичного реалістичного і абстрактного мистецтва, а й багатьох мистецьких розгалужень, які затуманюють молоді голови своєю легкістю і високою вартістю, але й власного художнього прикладу.

УК Що спільного або відмінного між сьогоднішніми студентами і вашими ровесниками 30-40-річної давності?

— Ми мали зовсім інший світогляд, хоч не було тієї свободи, яка є сьогодні. Нам було простіше з огляду передбачуваного майбутнього, нас не хвилювала невідомість після закінчення вишу. Головне — оволодіти професією, а інше додавалося автоматично. Ми були мрійниками і налаштовувалися на навчання. Реалістичне мистецтво ґрунтувалося на категорії прекрасного і вимагало, окрім оволодіння високою професій-

ною майстерністю, знань історії мистецтва, композиції, анатомії, психології людини, без чого, фактично, неможливо створити картину.

Сьогодні інші пріоритети — гроші стали мірилом усього. Більшість молодих людей виховані на споживацькому ставленні до світу, стали переконаними прагматиками і дивляться на мистецтво як на засіб матеріального благополуччя. Класичні критерії краси розмиті. Найкращим мистецтвом стало те, яке найкраще продається. Пластика, колір, психологія, що є визначальним, стало необов'язковим. Головне — габарити, об'єм, кількість затрачених матеріалів, робочої сили або техніки і, звичайно, ціна.

Знання ніщо, аби лише здивувати і неважливо чим: наліпленням на полотно непотребом, сміттям, промисловими відходами, покаліченою технікою, забальзамованими і розфарбованими трупами тварин і людей або їх екскрементами. А потім змусити це купити за дуже великі гроші! Молодим важко з цим розібратися. Педагогіка, не маючи сучасної методичної основи, переживає кризу. Мистецтвознавча наука проводить свої дослідження з наслідків, а тому не здатна виробити зрозумілих критеріїв, аби за ними відрізнити сучасне високе мистецтво від підробки.

Справжнє, інколи незрозуміле, високе мистецтво, яке говорить те, що думає, чиновникам від влади часто не подобається. Вони не можуть знайти йому застосування в сучасному суспільному житті й годні опікуватися лише декоративно-прикладним мистецтвом і дизайном. Однак таке мистецтво спрямоване лише на естетичне поліпшення матеріального світу і не більше. Авторитет художника в суспільстві різко знижується, і він втрачає відчуття своєї потреби.

УК Я мав задоволення одним із перших читати книжку ваших прозових творів, яка здобула схвальні оцінки літературних критиків. Чому звернулися до художньої літератури?

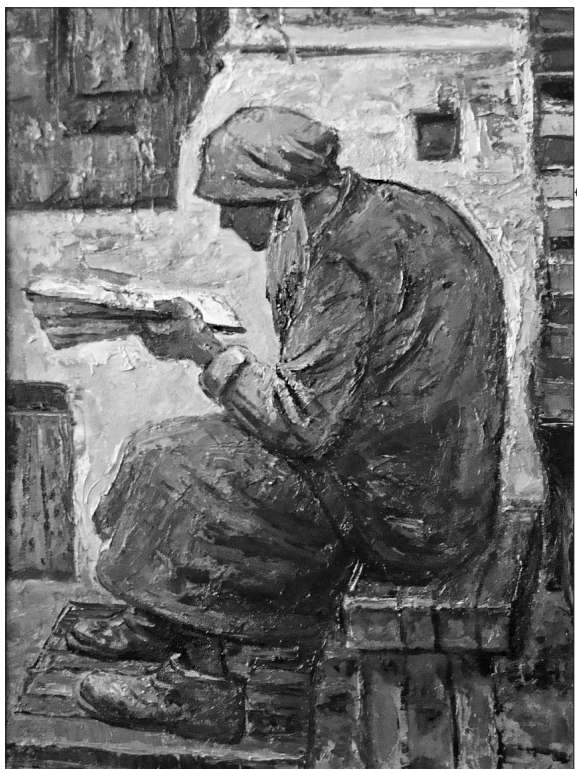
— У своїх мистецьких творах намагаюся через художні образи висвітлювати проблеми, які не дають можливості повноцінно жити. І на полотні, і в прозі пишу про те, про що не можу не писати. Живучи в атмосфері постійних негараздів, хочеться мати місце, де можна було б перепочити. І тим світлим острівцем стала література.

З одного боку, це озвучення мистецької творчості, яке дає змогу краще себе зрозуміти, а з іншого — відновлення душевних сил і внутрішньої рівноваги. У своїй книжці «Під зоряним дахом ночі» звертаюся до втраченого раю дитинства, світла, яким наповнюється людина, приходячи в наш тривожний неспокійний світ, і яке ми, на жаль, поступово втрачаємо під тиском сірої буденності. А тому для мене вона як релакс на наше життя — неспокійне, сповнене турбот, тривоги, невизначеності, на відновлення душевних сил для мистецької творчості.

УК Які роботи на сьогоднішньому мольберті Миколи Жулінського?

— Пишу про одне й те саме — про сьогоднішнє. Хочу достукатися до людей і намагаюся дотримуватися принципів, які колись так мудро озвучила Мати Тереза: «Усе, що ти робиш, людям не потрібно — воно потрібно тільки тобі і Богу».

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Картини «Дудар» та «Довгий вечір» емоційні і розкриваються поступово, заглиблюючи глядача у свій зміст

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про внесення зміни до Указу Президента України від 3 травня 2017 року № 126

1. Внести до Переліку посад, що заміщуються військовослужбовцями Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення у державних органах, на підприємствах, в установах, організаціях, а також Державних та комунальних навчальних закладах, та граничних військових звань за цими посадами, затвердженого Указом Президента України від 3 травня 2017 року № 126 (зі змінами, внесеними Указами від 14 лютого 2019 року № 37, від 26 квітня 2019 року № 170, від 20 серпня 2019 року № 607 та від 18 листопада 2019 року № 850), зміну, виклавши розділ «Офіс Президента України» в такій редакції:

«Офіс Президента України

головний консультант відділу з питань воєної безпеки Де- полковник 1». партаменту з питань національної безпеки та оборони

2. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

м.Київ 5 червня 2020 року №213/2020 Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про визнання такими, що втратили чинність, деяких указів Президента України

1. Визнати такими, що втратили чинність: Указ Президента України від 25 травня 1994 року № 256 «Про ранги державного службовця народних депутатів України»; Указ Президента України від 9 листопада 2000 року № 1212 «Про Комплексну програму підготовки державних службовців»; Указ Президента України від 5 березня 2004 року № 278 «Про Концепцію адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу»; Указ Президента України від 20 лютого 2006 року № 140 «Про Концепцію розвитку законодавства про державну службу в Україні»; Указ Президента України від 20 вересня 2007 року № 900 «Про заходи щодо реформування державної служби в Україні та забезпечення захисту конституційних прав державних службовців»; Указ Президента України від 12 серпня 2010 року № 806 «Про першочергові заходи щодо вдосконалення формування та реалізації державної кадрової політики»; Указ Президента України від 1 лютого 2012 року № 45 «Про Стратегію державної кадрової політики на 2012 — 2020 роки»; Указ Президента України від 20 липня 2012 року № 453 «Про План заходів щодо реалізації у 2012 році положень Стратегії державної кадрової політики на 2012 — 2020 роки»; Указ Президента України від 23 квітня 2013 року № 229 «Про План заходів щодо реалізації у 2013 році положень Стратегії державної кадрової політики на 2012 — 2020 роки».

2. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

м.Київ 5 червня 2020 року №214/2020 Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА від 3 червня 2020 р. № 447 Київ

Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:** Внести до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 р. № 106 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 22, ст. 728, № 89, ст. 2954; 2019 р., № 21, ст. 711, № 90, ст. 3000, № 96, ст. 3168), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 2020 р. № 447

ЗМІНИ, що вносяться до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств

1. Пункт 1 викласти в такій редакції: «1. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Фінансова підтримка сільгосподарствовиробників», які спрямовуються на фінансову підтримку розвитку фермерських господарств (далі — бюджетні кошти)».

2. Підпункт 2 пункту 3 викласти в такій редакції: «2) сільськогосподарському обслуговуючому кооперативу, до складу якого входять одне і більше фермерських господарств, які відповідають вимогам, зазначеним у підпункті 1 цього пункту, а інші — фізичні особи, у власності та/або користуванні кожної з яких перебувають землі сільськогосподарського призначення або тварини, ідентифіковані та зареєстровані відповідно до законодавства.»

3. Абзац п'ятий пункту 4 викласти в такій редакції: «які мають заборгованість з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, а також за регіональними та місцевими програмами, Укредержфондом.»

4. У пункті 5:

1) абзац сьомий виключити;

2) доповнити пункт після абзацу десятого новим абзацом такого змісту: «спеціальна бюджетна дотація за утримання корів молочного напрямку продуктивності фермерському господарству, у власності якого перебуває від п'яти корів, ідентифікованих та зареєстрованих відповідно до законодавства.»

У зв'язку з цим абзац одинадцятий вважати абзацом дванадцятим;

3) доповнити пункт абзацом такого змісту: «За напрямками: часткова компенсація вартості насіння, часткова компенсація вартості придбаної сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва, здешевлення кредитів, бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) для фермерських господарств (крім новостворених) у 2020 році виплачується лише фінансова підтримка, не виплачена одержувачам у 2019 році з незалежних від них причин, у разі повторного подання ними до 1 вересня документів згідно з вимогами пунктів 7, 10, 11 і 11² цього Порядку.»

5. Пункт 6 викласти в такій редакції: «6. Фінансова підтримка надається за напрямками, визначеними абзацами другим — п'ятим та восьмим пункту 5 Порядку через уповноважені банки, що підписали з Мінекономіки Меморандум про загальні засади співробітництва (далі — уповноважений банк).

Меморандум підписується з уповноваженими банками, відібраними відповідно до Порядку відбору банків, через які здійснюється виплата пенсій, грошової допомоги та заробітної плати працівникам бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2001 р. № 1231 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 39, ст. 1762; 2020 р., № 6, ст. 278).

Для отримання фінансової підтримки одержувачі подають уповноваженому банку заявку та підтвердні документи в паперовій або електронній формі, а саме: копію статуту фермерського господарства (для юридичної особи) або копію договору (декларації) про створення сімейного фермерського господарства (для фермерських господарств, що створені без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 8¹ Закону України «Про фермерське господарство»), або копію статуту сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу та список його членів, дійсний на дату подання заявки;

одну із таких форм відомостей з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, що підтверджують право власності та/або користування земельною ділянкою: стосовно земель фермерського господарства як юридичної особи — для земельних ділянок, що перебувають у власності та/або користуванні фермерського господарства, або земельних ділянок, які перебувають у користуванні голови фермерсько-

го господарства, наданих йому із земель державної або комунальної власності для ведення фермерського господарства; стосовно земель фермерського господарства, створеного без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 8¹ Закону України «Про фермерське господарство», — для земельних ділянок, які перебувають у власності та/або користуванні членів фермерського господарства;

копію фінансового документа, що підтверджує наявність чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік (для фермерського господарства), а фермерські господарства, які зареєстровані в поточному році, — копію фінансового звіту або податкову декларацію платника податку за останній звітний період;

довідку, чинну на дату подання заявки, про відсутність заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, в паперовій або електронній формі;

довідку, видану Укредержфондом у довільній формі та чинну на дату подання заявки, про відсутність простроченої заборгованості.

Подаються оригінали та належним чином засвідчені копії документів.

Форми заявок для отримання фінансової підтримки визначаються Мінекономіки.»

6. Пункт 8 викласти в такій редакції: «8. Часткова компенсація витрат, пов'язаних з наданими сільськогосподарськими дорадчими послугами (у розмірі 90 відсотків вартості, але не більше ніж 10 000 гривень), надається на умовах та в порядку, визначених Мінекономіки.»

7. У пункті 9:

1) абзац другий виключити;

2) абзац третій після слів «одержані у поточному році техніку та обладнання» доповнити словами і цифрами «(далі — компенсація вартості), а також у разі залучення кооперативом банківського кредиту на строк до одного року в уповноваженому банку у національній валюті під заставу техніки та обладнання, що придбавається, на умовах попередньої оплати кооперативом 30 відсотків вартості і податку на додану вартість (далі — компенсація кредиту)»;

3) абзаці четвертий — двадцять четвертий викласти в такій редакції: «Кооператив може скористатися фінансовою підтримкою протягом бюджетного року кілька разів на загальну суму, яка не перевищує суми, визначеної абзацом третім цього пункту.

Для отримання фінансової підтримки кооператив до 1 жовтня подає до одного із уповноважених банків, крім документів, передбачених пунктом 6 цього Порядку, такі документи:

інформацію від Адміністратора Єдиного державного реєстру тварин про власників і наявну кількість ідентифікованого та зареєстрованого в установленому порядку поголів'я корів (кіз, овець) станом на 1 січня поточного року (щодо членів кооперативів, які провадять діяльність у галузі тваринництва);

інформацію з Державного реєстру потужностей операторів ринку про наявність відповідних потужностей (щодо членів кооперативів із заготівлі та переробки продукції бджільництва);

відомості з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, що підтверджують право власності та/або користування земельною ділянкою для кооперативу (щодо членів кооперативів, які провадять діяльність у галузі рослинництва);

баланс і звіт про фінансові результати за останній звітний період за встановленою формою, а кооперативи, зареєстровані у поточному році, — копію фінансового звіту за останній звітний період, що передусе поданню заявки, за встановленою формою;

копію договору з постачальником техніки та обладнання;

копію платіжного доручення (у разі компенсації кредиту — про сплату 30 відсотків вартості техніки та обладнання, у разі компенсації вартості — про оплату 100 відсотків їх вартості);

акт приймання-передачі техніки та/або обладнання;

копію видаткової накладної;

свідцтво про реєстрацію транспортного засобу та/або машини (якщо техніка підлягає обов'язковій державній або відомчій реєстрації).

Подаються оригінали та копії документів, засвідчені підписом уповноваженої особи кооперативу.

Уповноважені банки протягом 30 календарних днів формують: реєстри кооперативів — одержувачів компенсації кредитів і щомісяця до 10 числа подають їх до Мінекономіки. Граничний строк подання реєстрів — 1 листопада; реєстри кооперативів — одержувачів компенсації вартості техніки та обладнання і двічі на рік до 1 липня та до 1 листопада подають їх до Мінекономіки. Форми реєстрів визначає Мінекономіки.

Мінекономіки у межах бюджетних коштів за відповідним напрямом, на підставі наданих уповноваженими банками реєстрів одержувачів затверджує розподіл бюджетних коштів між уповноваженими банками та у межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань протягом 15 робочих днів перераховує їх уповноваженим банкам:

у разі компенсації кредиту — щомісяця до 25 числа;

у разі компенсації вартості — до 1 серпня та до 10 грудня.

Уповноважені банки протягом трьох банківських днів з дати отримання коштів від Мінекономіки перераховують їх на поточні рахунки кооперативів та протягом двох робочих днів після перерахування інформують про це Мінекономіки.

Кооперативи-одержувачі протягом трьох років щороку до 15 квітня подають Мінекономіки інформацію про стан використання техніки та обладнання, придбаних із використанням бюджетних коштів, за формою, визначеною Мінекономіки.

У разі надання у користування третім особам або відчуження придбаних з державного підтримкою техніки та обладнання до закінчення трирічного строку їх експлуатації (в тому числі у зв'язку з ліквідацією, злиттям, приєднанням, поділом, перетворенням) кооператив повертає використані бюджетні кошти і протягом трьох років від дати виявлення факту порушення позбавляється права на отримання фінансової підтримки.»

4) абзаці двадцять п'ятий — двадцять дев'ятий виключити.

8. У пункті 10:

1) абзац другий викласти в такій редакції: «При цьому компенсація вартості техніки та обладнання надається за рахунок коштів, передбачених за бюджетною програмою КПКВК 1201150 «Фінансова підтримка сільгосподарствовиробників», у розмірі 25 відсотків вартості за напрямом «Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва», а у розмірі 15 відсотків вартості — за напрямом «Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств.»;

2) абзац сьомий викласти в такій редакції: «Уповноважений банк складає окрему інформацію про такі фермерські господарства і подає її Мінекономіки. Форму інформації затверджує Мінекономіки.»

9. Пункт 11 доповнити абзацом такого змісту: «У разі коли одержувач у строки, визначені цим Порядком, подав належним чином оформлені заявку і підтвердні документи для отримання компенсації, уповноважений банк прийняв їх до виконання та здійснив перерахунки у листопаді 2019 року, а компенсація виплачена не в повному обсязі через незалежні від одержувача причини, компенсація виплачується за рахунок коштів, передбачених на наступний бюджетний період. Уповноважений банк складає окремий реєстр одержувачів компенсації і подає його до Мінекономіки. Форму реєстру затверджує Мінекономіки.»

10. У пункті 11¹:

1) доповнити пункт після абзацу першого новим абзацом такого змісту: «Бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) не надається фермерським господарствам, які мають прострочену заборгованість перед Укредержфондом та його регіональними відділеннями за бюджетною програмою «Надання кредитів фермерським господарствам.»

У зв'язку з цим абзаці другий — сьомий вважати відповідно абзацами третім — восьмим;

2) доповнити пункт абзацом такого змісту: «У разі коли новостворені фермерські господарства у строки, визначені цим Порядком, подали належним чином оформлені заявку і підтвердні документи для отримання бюджетної субсидії, Укредержфонд включив їх до зведених реєстрів одержувачів бюджетних субсидій у жовтні — листопаді 2019 року, а бюджетна субсидія не виплачена через незалежні від них причини, бюджетна субсидія виплачується їм пропорційно заявленим суммам, за умови повторного подання до 1 вересня документів згідно з вимогами цього пункту. Укредержфонд складає окремий реєстр таких фермерських господарств і подає його до Мінекономіки. Форму реєстру затверджує Мінекономіки.»

11. Пункт 11² доповнити абзацом такого змісту: «У разі коли фермерські господарства, зазначені в абзаці першому цього пункту, у строки, визначені цим Порядком, подали належним чином оформлені заявку і підтвердні документи для отримання бюджетної субсидії, Укредержфонд включив їх до зведених реєстрів одержувачів бюджетних субсидій у жовтні — листопаді 2019 року, а бюджетна субсидія не виплачена через незалежні від них причини, бюджетна субсидія виплачується їм пропорційно заявленим суммам за рахунок коштів, передбачених на наступний бюджетний період. Укредержфонд складає окремий реєстр таких одержувачів і подає його до Мінекономіки. Форму реєстру затверджує Мінекономіки.»

12. Доповнити Порядок пунктом 11³ такого змісту: «11³. Спеціальна бюджетна дотація за утримання корів молочного напрямку продуктивності надається на безповоротній основі фермерському господарству, у власності якого перебуває від п'яти корів, ідентифікованих та зареєстрованих відповідно до законодавства, за кожну наявну станом на 1 липня поточного року корову в розмірі 5 000 гривень але не більше 250 000 гривень (далі — дотація за утримання корів).

Для отримання дотації за утримання корів фермерським господарствам до 1 жовтня (станом на 1 липня поточного року) подають до Мінекономіки, крім документів, передбачених у пункті 6 цього Порядку, за винятком абзацу одинадцятого пункту 6 цього Порядку, такі документи:

заявку;

довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;

витяг з Єдиного державного реєстру тварин, виданий в установленому порядку.

За зверненням Мінекономіки Адміністратор Єдиного державного реєстру тварин у триденний строк подає інформацію за кожним фермерським господарством про кількість ідентифікованого та зареєстрованого в установленому порядку поголів'я корів станом на 1 липня поточного року.

Вчасно поданими вважаються заявка та документи, які надійшли до Мінекономіки та зареєстровані в системі електронного документообігу.

Документи, подані не в повному обсязі, повертаються фермерському господарству у п'ятиденний строк.

Заявки, що надійшли після закінчення строку їх подання, не розглядаються.

Комісія Мінекономіки до 25 жовтня поточного року на підставі поданих документів та інформації з Єдиного державного реєстру тварин визначає обсяг дотації за утримання корів за кожним фермерським господарством та формує реєстр фермерських господарств — одержувачів дотації за утримання корів. Положення про комісію, її склад, форми заявки та реєстру затверджує Мінекономіки.

Мінекономіки на підставі реєстру затверджує розподіл бюджетних коштів між фермерськими господарствами, пропорційно нарахованим суммам дотації за утримання корів, і у межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань протягом 15 робочих днів але не пізніше 10 грудня поточного року спрямовує бюджетні кошти на їх рахунки, відкриті у банках.»

13. У пункті 12 слова «третім, четвертим, шостим, восьмим» замінити словами «другим, третім, п'ятим, шостим, восьмим, дев'ятим та одинадцятим».

14. У другому реченні пункту 13 слова «одержувач повертає отримані бюджетні кошти» замінити словами «чи встановлення контролюючими органами факту незаконного отримання бюджетних коштів одержувач протягом місяця повертає їх до державного бюджету».

15. У пункті 15 слова «в установленому законодавством порядку» замінити словами «відповідно до Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами».

16. Пункт 16 викласти в такій редакції:

«16. Мінекономіки подає у тиждень строк після прийняття зведеної звітності Казначейством до Мініфіну інформацію про стан виконання результативних показників з результатами аналізу, поясненнями, висновками щодо їх виконання.»

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА від 1 червня 2020 р. № 449 Київ

Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг

Відповідно до статті 11 Закону України «Про соціальні послуги» Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Затвердити Порядок проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг, що додається.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 449

ПОРЯДОК проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає процедуру проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг, запроваджує єдиний підхід до збору, оброблення, узагальнення інформації про проведення зазначених моніторингу та оцінки в системі надання соціальних послуг.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про соціальні послуги» та інших нормативно-правових актах у сфері соціального захисту, соціальної роботи, надання соціальних послуг.

3. Суб'єктами моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг є: Держсоцслужба;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань соціального захисту населення обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (далі — регіональний орган соціального захисту населення); структурний підрозділ з питань соціального захисту населення місцевої держадміністрації, виконавчий орган міської ради міста обласного значення, районної в місті (у разі її утворення) ради, сільської, селищної, міської ради об'єднаної територіальної громади (далі — місцевий орган соціального захисту населення); об'єднання надавачів соціальних послуг;

надавачі соціальних послуг незалежно від форми власності (крім надавачів соціальних послуг, що надають такі послуги на непрофесійній основі).

4. Основними завданнями моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг є:

1) визначення кількості осіб в адміністративно-територіальній одиниці, які потребують соціальних послуг;

2) визначення кількості надавачів соціальних послуг та їх потужностей;

3) забезпечення жителів адміністративно-територіальної одиниці якісними соціальними послугами, що відповідають їх потребам;

4) підготовка звітів про надання соціальних послуг;

5) планування роботи з розвитку системи надання соціальних послуг;

6) розвиток ринку соціальних послуг відповідно до реальних потреб отримувачів таких послуг;

7) проведення аналізу виконання норм законодавства з надання соціальних послуг, дотримання державних стандартів надання соціальних послуг;

8) розроблення пропозицій щодо формування державної політики у сфері надання соціальних послуг.

5. Звітність про проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг (статистичні, адміністративні, оперативні звіти) формуються в електронний документ, що надсилається на електронну адресу суб'єкта моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг у строки, визначені цим Порядком.

6. Моніторинг надання соціальних послуг та оцінка їх якості проводяться за методикою, затвердженою Мінсоцполітики.

Проведення моніторингу надання соціальних послуг

7. Моніторинг надання соціальних послуг передбачає збір та оброблення інформації про надання соціальних послуг, проведення аналізу узагальненої інформації та планування роботи з розвитку системи надання соціальних послуг.

Інформація про надання соціальних послуг складається із статистичних, адміністративних, оперативних даних про потреби жителів адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах, про діяльність надавачів соціальних послуг та їх кількість.

8. Збір даних моніторингу проводиться один раз на рік або щокварталу (щомісяця) відповідно до законодавства у сфері надання соціальних послуг, оперативних даних — за потреби.

9. Під час проведення моніторингу надання соціальних послуг враховуються результати оцінки якості соціальних послуг, опитувань жителів адміністративно-територіальної одиниці щодо надання соціальних послуг, національних досліджень (за наявності), контролю за додержанням вимог Закону України «Про соціальні послуги».

10. Опитування жителів адміністративно-територіальної одиниці проводиться регіональними органами соціального захисту населення за формою згідно з додатком до методикою за допомогою засобів зв'язку, інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем або під час особистого прийому в приміщенні органу соціального захисту населення, безпосередньо за місцем проживання/перебування особи за її попередньою згодою.

Результати опитування оприлюднюються в офіційних друкованих виданнях, на офіційному веб-сайті, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, на інформаційних стендах регіонального органу соціального захисту населення або в будь-який інший спосіб.

11. Етапами проведення моніторингу надання соціальних послуг є:

1) проведення аналізу інформації про надання соціальних послуг;

2) проведення аналізу системи надання соціальних послуг з урахуванням потреб жителів адміністративно-територіальної одиниці громади у соціальних послугах;

3) розроблення показників моніторингу надання соціальних послуг, згідно з формою, затвердженою Мінсоцполітики;

4) визначення пріоритетних результатів діяльності у сфері надання соціальних послуг з урахуванням відповідності соціальних послуг визначеним потребам у соціальних послугах адміністративно-територіальної одиниці та плану пріоритетних дій Уряду;

5) планування розвитку системи надання соціальних послуг.

12. Під час проведення моніторингу надання соціальних послуг використовуються дані щодо:

діяльності надавачів соціальних послуг (їх кількість, типи, потужність тощо); потреб жителів адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах; причин виникнення (зміни) потреб жителів адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах;

ДОКУМЕНТИ

динаміки потреби адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах за видами порівняно з попереднім звітним періодом; фактичної кількості наданих соціальних послуг за звітний період; людських та бюджетних ресурсів, залучених для надання соціальних послуг; соціальних груп, які отримують соціальні послуги; програмного планування надання соціальних послуг і щодо місцевих програм проведення соціальної роботи та надання соціальних послуг; соціально-економічного розвитку регіонів; цільового витрачання бюджетних коштів.

13. Надавачі соціальних послуг: проводять облік та аналіз, у тому числі порівняльний, показників діяльності з надання соціальних послуг;

подають в електронному вигляді щороку до 1 лютого місцевим органам соціального захисту населення дані обліку та результати аналізу показників діяльності з надання соціальних послуг.

14. Місцеві органи соціального захисту населення: проводять збір та узагальнення даних, поданих надавачами соціальних послуг, їх порівняльний аналіз;

подають в електронному вигляді щороку до 1 березня регіональним органам соціального захисту населення узагальнені дані моніторингу надання соціальних послуг та аналітичну записку, в якій зазначається інформація про зміни.

15. Регіональні органи соціального захисту населення: проводять збір даних моніторингу надання соціальних послуг, що надаються на рівні адміністративно-територіальної одиниці, та діяльності надавачів соціальних послуг, що функціонують на регіональному рівні;

узагальнюють дані моніторингу надання соціальних послуг і проводять їх порівняльний аналіз, у тому числі з урахуванням визначених потреб жителів адміністративно-територіальної одиниці в соціальних послугах;

подають в електронному вигляді щороку до 1 квітня узагальнені дані моніторингу надання соціальних послуг та аналітичну записку Держсоцслужбі.

16. Держсоцслужба подає в електронному вигляді Мінсоцполітики узагальнений звіт за результатами аналізу моніторингу надання соціальних послуг, який містить зведені таблиці, графіки, а також аналітичну записку та структуровані пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері надання соціальних послуг та вдосконалення показників моніторингу.

17. Результати моніторингу надання соціальних послуг та їх результати порівняльного аналізу розміщуються на офіційних веб-сайтах суб'єктів моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг.

Оцінка якості соціальних послуг

18. Оцінка якості соціальних послуг проводиться шляхом вжиття комплексу заходів, спрямованих на встановлення рівня відповідності наданих соціальних послуг затвердженим державним стандартам соціальних послуг.

19. Етапами проведення оцінки якості соціальних послуг є:

- 1) планування та проведення оцінки якості соціальних послуг;
- 2) проведення аналізу результатів оцінки якості соціальних послуг;
- 3) розміщення результатів проведеної оцінки якості соціальних послуг в офіційних друкованих виданнях, на офіційному веб-сайті, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, на інформаційних стендах надавача соціальних послуг або в будь-який інший спосіб;
- 4) розроблення заходів, спрямованих на підвищення якості надання соціальних послуг;
- 5) моніторинг здійснення заходів, спрямованих на підвищення якості надання соціальних послуг.

20. Суб'єкти моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг інформують про перелік соціальних послуг, які можуть скористатися жителі адміністративно-територіальної одиниці, їх зміст і порядок надання у формі, доступній для сприйняття особами з будь-яким видом порушення здоров'я.

21. Методи оцінки якості соціальних послуг:
- 1) опитування отримувачів соціальних послуг або їх законних представників;
- 2) спостереження за процесом надання соціальних послуг;
- 3) бесіди / співбесіди з персоналом надавача соціальних послуг;
- 4) вивчення документації надавача соціальних послуг, іншої документації, у тому числі звернень отримувачів соціальних послуг.

Опитування отримувачів соціальних послуг проводиться надавачами соціальних послуг за допомогою засобів зв'язку, інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем або під час особистого прийому в приміщенні органу соціального захисту населення, безпосередньо за місцем проживання / перебування особи за її попередньою згодою, а також шляхом розсилання на адресу електронної пошти отримувачів соціальних послуг повідомлення з посиланням на офіційний веб-сайт Держсоцслужби, де міститься анкета з питаннями щодо якості наданих соціальних послуг. Результати опитування отримувачів соціальних послуг узагальнюються та розміщуються на офіційному веб-сайті Держсоцслужби.

22. Оцінка якості соціальних послуг може бути внутрішньою або зовнішньою.

23. Внутрішня оцінка якості соціальних послуг проводиться надавачем соціальних послуг один раз на рік не пізніше ніж 31 липня.

24. Метою проведення внутрішньої оцінки якості соціальних послуг є: удосконалення діяльності надавача соціальних послуг; підвищення рівня професійної компетенції персоналу надавача соціальних послуг; виявлення та обговорення проблем, що гальмують розвиток надання соціальних послуг;

виявлення та виправлення недоліків надання соціальних послуг надавачем соціальних послуг; підвищення якості соціальних послуг.

25. Надавач соціальних послуг готує звіт за результатами проведення внутрішньої оцінки якості соціальних послуг та оприлюднює його на власному офіційному веб-сайті.

26. Зовнішня оцінка якості соціальних послуг проводиться засновником надавача соціальних послуг (крім надавача соціальних послуг недержавного сектору) або іншими органами на замовлення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, об'єднання надавачів соціальних послуг, центральних органів виконавчої влади, у тому числі замовників соціальних послуг (далі — замовник оцінки), за рахунок коштів, передбачених у місцевому бюджеті, із залученням за згодою громадських об'єднань, що спеціалізуються на проведенні зовнішньої оцінки (далі — суб'єкти, що проводять зовнішню оцінку).

27. Зовнішня оцінка якості соціальних послуг проводиться один раз на рік до 30 червня, а в разі тимчасового надання соціальної послуги, що очікується, — не пізніше ніж через один місяць після закінчення надання такої соціальної послуги.

28. За результатами проведення зовнішньої оцінки якості соціальних послуг суб'єктами, що проводять зовнішню оцінку, складається звіт та подається в електронному вигляді замовнику оцінки.

29. Результати зовнішньої оцінки можуть бути оскаржені надавачем, отримувачем соціальних послуг, іншими суб'єктами моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг у 30-денний строк з дня їх оприлюднення шляхом подання ними відповідної заяви в електронному, паперовому вигляді (у випадках, передбачених законодавством) замовнику оцінки.

30. Остаточний звіт про проведення зовнішньої оцінки, який містить інформацію стосовно досягнень, недоліків та рекомендацій щодо підвищення якості наданих соціальних послуг, організації роботи надавача соціальних послуг надсилається в електронному вигляді надавачу соціальних послуг.

31. Результати оцінки якості соціальних послуг, у тому числі остаточний звіт про проведення зовнішньої оцінки, доводяться до відома персоналу надавача соціальних послуг, отримувачів соціальних послуг, жителів адміністративно-територіальної одиниці, на території якої діє надавач соціальних послуг, шляхом розміщення в офіційних друкованих виданнях, на офіційному веб-сайті, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, інформаційних стендах або в будь-який інший спосіб.

32. За результатами оцінки якості соціальних послуг розробляються заходи з підвищення якості надання соціальних послуг, удосконалення діяльності надавачів соціальних послуг.

33. Узагальнення та проведення аналізу результатів внутрішньої та зовнішньої оцінки якості соціальних послуг проводиться:

- Держсоцслужбою;
 - регіональними органами соціального захисту населення;
 - місцевими органами соціального захисту населення.
34. Місцеві органи соціального захисту населення: узагальнюють дані, подані надавачами соціальних послуг, і проводять їх порівняльний аналіз; не пізніше ніж через 90 днів після проведення оцінки якості соціальних послуг подають в електронному вигляді регіональним органам соціального захисту населення узагальнені дані оцінки якості соціальних послуг і аналітичну записку, де пояснюються зміни даних.

35. Регіональні органи соціального захисту населення: узагальнюють дані оцінки якості соціальних послуг, подані місцевими органами соціального захисту населення;

подають в електронному вигляді Держсоцслужбі узагальнені результати зовнішньої оцінки якості соціальних послуг.

36. Держсоцслужба: готує загальний звіт про проведення оцінки надання соціальних послуг, пропозиції щодо коригування пріоритетних напрямів і завдань соціальної політики у сфері надання соціальних послуг;

подає в електронному вигляді Мінсоцполітики узагальнений звіт про проведення оцінки надання соціальних послуг не пізніше ніж через 90 днів після надходження узагальнених результатів внутрішньої та зовнішньої оцінки якості соціальних послуг.

37. Результати узагальнення даних щодо оцінки якості соціальних послуг та порівняльного аналізу оприлюднюються суб'єктами моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг в офіційних друкованих виданнях, на офіційному веб-сайті, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, на інформаційних стендах або в будь-який інший спосіб.

38. Кожен надавач соціальних послуг на підставі результатів аналізу оцінки якості соціальних послуг корегує програми соціально-економічного розвитку та проводить роботу з удосконалення порядку надання соціальних послуг.

39. Узагальнений річний звіт про проведення оцінки якості соціальних послуг оприлюднюється на офіційному веб-сайті Мінсоцполітики не пізніше п'яти робочих днів з дня його затвердження.

Додаток до Порядку

АНКЕТА

щодо якості наданих соціальних послуг

1. Найменування отриманої послуги _____

2. Адреса надавача соціальних послуг, який надав зазначену соціальну послугу _____

3. Звідки Ви дізналися про соціальну послугу, яку отримали? _____

4. Чи відповідає Вашим потребам послуга, яку Ви отримали (отримуєте)?

1) так _____

2) ні, тому що _____

5. Чи задоволені Ви якістю та періодичністю надання соціальної послуги?

1) так _____

2) ні, тому що _____

6. Чи задоволені Ви ставленням до себе соціального працівника?

1) так _____

2) ні, тому що _____

7. Чи влаштовує Вас перелік соціальних послуг, які надає надавач соціальних послуг?

1) так _____

2) ні, тому що не вистачає _____

8. Чи зручно Вам відвідувати надавача соціальних послуг?

1) так _____

2) ні, тому що _____

9. Чи відповідає надання соціальної послуги Вашому індивідуальному плану? _____

10. Побажання щодо підвищення якості соціальної послуги чи діяльності надавача соціальних послуг _____

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 1 червня 2020 р. № 450

Київ

Деякі питання надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення

Відповідно до частини п'ятої статті 26 Закону України «Про соціальні послуги» Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити Порядок надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення та компенсації надавачам вартості соціальних послуг, що додається.
2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 1 червня 2020 р. № 450

ПОРЯДОК

надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення та компенсації надавачам вартості соціальних послуг

1. Цей Порядок визначає механізм залучення на договірній основі надавачів соціальних послуг для задоволення потреб осіб/сімей у соціальних послугах за рахунок бюджетних коштів та компенсації надавачам вартості соціальних послуг.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

1) замовник соціальних послуг — Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцева держадміністрація, виконавчий орган міської ради міста обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, сільської, селищної, міської ради об'єднаної територіальної громади, які є розпорядниками бюджетних коштів і на яких покладається обов'язок з організації надання соціальних послуг;

2) конкурс на надання соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів (далі — конкурс) — конкурентний спосіб визначення надавачів соціальних послуг (крім бюджетних установ) на підставі результатів рейтингового оцінювання конкурсних пропозицій;

3) конкурсна пропозиція — пакет документів, який готується учасником конкурсу та подається замовникові соціальних послуг;

4) компенсація — відшкодування надавачу соціальних послуг вартості наданих ним соціальних послуг шляхом соціального замовлення.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про соціальні послуги».

3. Надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення (далі — соціальні послуги) проводиться в обсязі та з дотриманням вимог, визначених державними стандартами соціальних послуг з урахуванням потреб вразливих груп населення.

4. Право на компенсацію має надавач соціальних послуг, якого визначено переможцем конкурсу.

5. Процес надання соціальних послуг складається з трьох етапів.

На першому етапі (формування соціального замовлення) передбачається визна-

чення: потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/ територіальної громади в соціальних послугах відповідно до Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/ територіальної громади в соціальних послугах, затвердженого Мінсоцполітики;

предмета соціального замовлення, що охоплює:

- перелік соціальних послуг, сформований із результатами визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади в соціальних послугах;
- перелік категорій та орієнтовну чисельність отримувачів соціальних послуг;
- обсяг бюджетних коштів, необхідних для виплати компенсації.

За рішенням замовника соціальних послуг соціальне замовлення може форму-ватися щороку або на період до трьох років у межах стратегічного середньостроко-вого планування.

На другому етапі (виконання соціального замовлення) передбачається:

- розроблення завдання на виконання соціального замовлення;
- організація та проведення конкурсу;
- укладення договору про надання соціальних послуг та його виконання.

На третьому етапі передбачається проведення моніторингу надання соціальних послуг та оцінки їх якості, здійснення контролю за дотриманням вимог, установле-них законодавством про соціальні послуги, подання звітності.

6. Замовник соціальних послуг:

забезпечує виконання етапів надання соціальних послуг, визначених у пункті 5 цього Порядку;

затверджує річний план проведення конкурсів; протягом десяти робочих днів з дати затвердження річного плану проведення кон-курсів забезпечує його оприлюднення шляхом публікації у друкованому виданні або розміщення на офіційному веб-сайті органу державної влади чи органу місцевого са-моврядування.

У річному плані міститься інформація щодо переліку соціальних послуг, категорій отримувачів соціальних послуг, орієнтовного періоду проведення конкурсу та граничних показників бюджетних коштів для виплати компенсації.

7. Рішення про проведення конкурсу приймається замовником соціальних послуг не пізніше ніж 1 березня року відповідного бюджетного періоду, в якому передбача-ється виконання соціального замовлення, а також не пізніше ніж через 30 календар-них днів після внесення змін до відповідного бюджету і має містити інформацію про: строк та умови проведення конкурсу, суму коштів, яку передбачено у відповідній бюджетній програмі. В умовах конкурсу мають бути передбачені завдання щодо під-вищення доступності та якості соціальних послуг, оперативного розв'язання соціаль-них проблем громадян, розвитку та впровадження успішного досвіду з надання соціальних послуг, залучення додаткових матеріальних, фінансових, кадрових ресурсів до надання соціальних послуг (за потреби);

предмет соціального замовлення;

критерії діяльності надавачів соціальних послуг;

час і місце розкриття конкурсних пропозицій, критерії їх оцінки, строк установлен-ня результатів конкурсу.

Умови конкурсу не можуть бути змінені після оприлюднення оголошення про йо-го проведення.

8. Замовник соціальних послуг протягом десяти робочих днів після прийняття рі-шення про проведення конкурсу забезпечує оприлюднення відповідного оголошення у спосіб, зазначений в абзаці четвертому пункту 6 цього Порядку.

В оголошенні зазначаються:

- повне найменування замовника соціальних послуг;
- умови конкурсу;
- вимоги до конкурсної пропозиції, перелік документів, що додаються до конкурс-ної пропозиції, у паперовій та електронній формах. Форма конкурсної пропозиції за-тверджується Мінсоцполітики;
- строк подання конкурсних пропозицій;
- строк проведення конкурсу;
- адреса, за якою можна отримати форму конкурсної пропозиції, зокрема через Ін-тернет;

адреса, за якою подаються конкурсні пропозиції, із зазначенням годин роботи; прізвище, ім'я та по батькові, номер телефону контактної особи.

Форма оголошення про проведення конкурсу затверджується Мінсоцполітики.

9. Оголошення про проведення конкурсу оприлюднюється замовником соціаль-них послуг не пізніше ніж за 20 календарних днів до дати розкриття конкурсних про-позицій. Відкриття конкурсних пропозицій відбувається на першому засіданні кон-курсної комісії.

10. Надавачі соціальних послуг, які виявили намір взяти участь у конкурсі (далі — учасники конкурсу), подають конкурсні пропозиції протягом 20 календарних днів з дати оприлюднення відповідного оголошення.

Конкурсні пропозиції складаються державною мовою, оформляються учасника-ми конкурсу відповідно до вимог замовника соціальних послуг і подаються йому в паперовій та електронній формах за адресою та у строк, зазначені в оголошенні про проведення конкурсу.

Відповідальність за достовірність інформації, що міститься у конкурсній пропози-ції, покладається на учасника конкурсу.

11. Замовник соціальних послуг забезпечує безперешкодне отримання учасни-ками конкурсу форми конкурсної пропозиції та надання консультацій з питань її оформлення.

12. До конкурсної пропозиції додаються:

1) учасниками конкурсу — юридичними особами: копії установчих документів, засвідчені керівником юридичної особи або уповно-важеною ним особою;

копія, засвідчена керівником юридичної особи або уповноваженою ним особою, податкової декларації з податку на прибуток (для суб'єктів, яких не внесено до Реє-стру неприбуткових установ та організацій) за попередній податковий (звітний) рік; звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткових організацій (бюджетних установ) за попередній податковий (звітний) рік (для суб'єктів, яких внесено до Реє-стру неприбуткових установ та організацій);

2) учасниками конкурсу — фізичними особами — підприємцями — копії, засвід-чені фізичною особою — підприємцем або уповноваженою нею особою, паспорта і податкової декларації про майновий стан і доходи та / або податкової декларації платника єдиного податку — фізичної особи — підприємця за попередній подат-ковий (звітний) рік.

13. Замовник соціальних послуг інформує учасника конкурсу про отримання кон-курсної пропозиції в день її надходження (відповідне повідомлення надсилається на адресу електронної пошти, з якої було відправлено конкурсну пропозицію).

Подана конкурсна пропозиція учасникової конкурсу не повертається.

14. Для розгляду конкурсних пропозицій замовник соціальних послуг утворює конкурсну комісію у складі не менше ніж п'ять осіб і затверджує положення про неї.

Конкурсна комісія діє на засадах колегіальності та неупередженості.

15. До складу конкурсної комісії входять представники замовника соціальних по-слуг, громадських об'єднань, що представляють інтереси соціальних груп, які є по-тенційними отримувачами соціальних послуг, об'єднань надавачів соціальних по-слуг, об'єднань отримувачів соціальних послуг, фахівці з питань надання соціаль-них послуг.

Кількість представників замовника соціальних послуг не може перевищувати по-ловини кількості членів конкурсної комісії.

Членство в конкурсній комісії не повинно містити ризиків виникнення між за-мовником та учасником потенційного або реального конфлікту інтересів, який мо-же вплинути на об'єктивність і неупередженість прийняття рішень щодо визначен-ня переможця конкурсу.

16. Формою роботи конкурсної комісії є засідання, які скликаються головою комі-сії у разі потреби, про що повідомляється учасникам засідання не пізніше ніж за три робочих дні до його початку.

На засідання конкурсної комісії можуть бути запрошені спостерігачі.

Голова конкурсної комісії забезпечує оприлюднення інформації про дату, адресу, місце і час проведення засідання комісії, яка розміщується на офіційному веб-сайті замовника соціальних послуг не пізніше ніж за три робочих дні до його проведення.

Також у цій інформації зазначається час і спосіб реєстрації спостерігачів. Час ре-єстрації починається з моменту розміщення інформації на офіційному веб-сайті за-мовника соціальних послуг і триває до закінчення робочого дня, що передує даті за-сідання.

Засідання конкурсної комісії вважається правоможним, якщо на ньому присутні не менше ніж дві третини її складу.

17. Рішення конкурсної комісії про визначення переможця приймається не пізні-ше ніж через сім календарних днів з дати розкриття конкурсних пропозицій і оформ-ляється протоколом. Протокол підписується всіма членами конкурсної комісії, при-сутніми на засіданні.

У разі відмови члена конкурсної комісії підписати протокол інформація про це вноситься до протоколу із зазначенням причин відмови.

Витяг з протоколу про визначення переможця доводиться до відома учасників конкурсу та розміщується протягом одного дня з дати прийняття рішення на офіцій-ному веб-сайті замовника соціальних послуг.

Учасникової конкурсу на його вимогу може бути видано копію протоколу засідан-ня конкурсної комісії.

18. Час і місце розкриття конкурсних пропозицій визначаються умовами конкурсу.

19. Конкурсна комісія оцінює конкурсні пропозиції за такими критеріями:

- 1) відповідність діяльності учасника конкурсу критеріям діяльності надавачів со-ціальних послуг;
- 2) фінансовий стан учасника конкурсу, зокрема відсутність фінансової заборго-ваності;
- 3) планова кількість отримувачів соціальних послуг;
- 4) вартість соціальних послуг, що надаватимуться.

20. Конкурсна комісія відхиляє конкурсну пропозицію у разі:

- 1) оформлення конкурсної пропозиції з порушенням вимог, установлених замов-ником соціальних послуг;
 - 2) невідповідності конкурсної пропозиції умовам конкурсу;
 - 3) надходження конкурсної пропозиції після закінчення визначеного строку.
21. Члени конкурсної комісії індивідуально оцінюють конкурсні пропозиції за кож-ним із передбачених цим Порядком критеріїв за шкалою від нуля до 10 балів шля-хом внесення їх до оцінкової відомості. На підставі оцінкових відомостей членів кон-курсної комісії складається зведена оцінкова відомість, у якій щодо кожної конкурс-ної пропозиції зазначаються бали, виставлені членами конкурсної комісії, та загаль-на сума балів.

Методика оцінювання конкурсних пропозицій затверджується Мінсоцполітики.

22. За результатами конкурсу конкурсна комісія визначає його переможця, яким визнається учасник конкурсу, конкурсна пропозиція якого набрала найбільшу за-гальну суму балів. У разі набрання двома та більше конкурсними пропозиціями най-більшої та рівної загальної суми балів переможець конкурсу визначається простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів конкурсної комісії.

За умови рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови конкурсної ко-місії.

23. Конкурсна комісія визнає конкурс таким, що не відбувся, якщо:

- 1) для участі в конкурсі не подано жодної конкурсної пропозиції;
- 2) усі подані конкурсні пропозиції відхилено;
- 3) замовником соціальних послуг прийнято рішення про скасування результатів конкурсу у зв'язку з:

неможливістю усунення порушень порядку проведення конкурсу;

неможливістю укладення договору про надання соціальних послуг (далі — дого-вір) внаслідок непереборної сили;

внесенням змін до рішення про бюджет у частині фінансування соціального за-мовлення.

24. Замовник соціальних послуг протягом 10 робочих днів після прийняття рі-шення про скасування результатів конкурсу забезпечує оприлюднення відповідної інформації на своєму офіційному веб-сайті та повідомляє про нього учасникам кон-курсу.

25. У разі визнання конкурсу таким, що не відбувся, замовник соціальних послуг приймає рішення про повторне проведення конкурсу та визначає його умови.

26. Якщо для участі в конкурсі подано конкурсну пропозицію одним надавачем со-ціальних послуг, конкурсна комісія може прийняти рішення про:

- 1) намір укладення договору з таким надавачем соціальних послуг за умови відпо-відності його конкурсної пропозиції умовам конкурсу;
- 2) повторне проведення конкурсу.

27. Учасники конкурсу можуть подати замовникові соціальних послуг скаргу на рі-шення, дії або бездіяльність конкурсної комісії. Скарга подається у паперовій формі протягом 10 робочих днів з дати оприлюднення рішення, вчинення дії або виявлення факту бездіяльності конкурсної комісії.

ДОКУМЕНТИ

Замовник соціальних послуг розглядає скаргу протягом п'яти робочих днів з дати її надходження та повідомляє відповідному учаснику конкурсу про результати її розгляду.

Рішення, дії або бездіяльність замовника соціальних послуг можуть бути оскаржені в уповноважених органах системи надання соціальних послуг, визначених статтею 11 Закону України «Про соціальні послуги», або в судовому порядку.

28. Замовник соціальних послуг:

1) протягом п'яти робочих днів після прийняття конкурсною комісією рішення про визначення переможця конкурсу або укладення договору відповідно до підпункту 1 пункту 26 цього Порядку приймає рішення про визначення надавача соціальних послуг;

2) протягом одного робочого дня після прийняття рішення про визначення надавача соціальних послуг:

забезпечує оприлюднення інформації про це на своєму офіційному веб-сайті; надсилає відповідному надавачу соціальних послуг підписаний ним проект договору. Надавач соціальних послуг підписує проект договору протягом п'яти робочих днів після отримання, після чого договір вважається укладеним; письмово інформує інших учасників конкурсу про результати конкурсу.

29. Сторонами договору є замовник соціальних послуг і надавач соціальних послуг.

Договір укладається на умовах, що відповідають умовам конкурсу та конкурсній пропозиції надавача соціальних послуг. Договір може бути укладено на строк до трьох років.

Форма примірного договору затверджується Мінсоцполітики.

30. У договорі, зокрема, зазначаються:

1) перелік соціальних послуг, їх обсяг, зміст, вимоги до якості, строк надання. Строк надання соціальних послуг може бути визначено відповідно до стратегічного середньострокового планування до трьох років;

2) перелік категорій отримувачів соціальних послуг, які мають право на отримання соціальних послуг відповідно до умов договору, та їх чисельність (гранична чисельність);

3) порядок направлення отримувачів соціальних послуг до надавача соціальних послуг;

4) права, обов'язки та відповідальність сторін;

5) обсяг компенсації;

6) строки подання звітності про надані соціальні послуги;

7) порядок подання інформації з питань виконання договору;

8) порядок внесення змін у договір та припинення його дії.

31. У разі відмови або безпідставного ухилення зазначеного в пункті 28 цього Порядку надавача соціальних послуг від укладення договору протягом 10 робочих днів після отримання ним проекту договору конкурсна комісія приймає рішення про намір укладення договору з учасником конкурсу, конкурсна пропозиція якого набрала другу за величиною загальну суму балів.

У разі відмови або безпідставного ухилення другого учасника конкурсу від укладення договору протягом 10 днів після отримання ним проекту договору конкурсна комісія приймає рішення про визнання конкурсу таким, що не відбувся.

32. Надавач соціальних послуг організовує надання соціальних послуг отримувачам соціальних послуг за направленням замовника соціальних послуг відповідно до вимог, визначених державними стандартами соціальних послуг/договором.

33. Надавач соціальних послуг щомісяця до 5 числа місяця, наступного за звітним, або у строк, зазначений у договорі, подає замовнику соціальних послуг звіт про надання соціальних послуг за формою, встановленою Мінсоцполітики.

Якщо результати надання соціальних послуг за кількісними та якісними характеристиками відповідають вимогам соціального замовлення, встановленим договором, замовник соціальних послуг протягом трьох робочих днів після отримання звіту про надання соціальних послуг оформляє акт здавання-приймання наданих соціальних послуг, який підписується замовником і надавачем соціальних послуг.

Надавач соціальних послуг відповідає за достовірність даних, що стосуються надання соціальних послуг, зокрема зазначених в акті здавання-приймання наданих соціальних послуг.

34. В акті здавання-приймання наданих соціальних послуг зазначаються номери особових справ отримувачів соціальних послуг, яким було надано соціальні послуги згідно з умовами договору.

Замовник соціальних послуг перераховує кошти компенсації на рахунок надавача соціальних послуг до 10 числа місяця, наступного за місяцем подання звітності замовнику соціальних послуг, на підставі акта здавання-приймання наданих соціальних послуг в обсязі відповідно до наданих соціальних послуг.

35. Замовник соціальних послуг здійснює контроль за наданням соціальних послуг, не втручаючись в діяльність надавача соціальних послуг, а також має право надіслати йому письмові запити на інформацію, пов'язану з наданням соціальних послуг.

36. Замовник соціальних послуг за участю надавача соціальних послуг проводить моніторинг надання соціальних послуг та оцінку їх якості.

Для цього замовник може залучати третіх осіб, про що він має письмово повідомити надавачу соціальних послуг не пізніше ніж через 10 календарних днів з дати прийняття такого рішення.

Моніторинг надання та оцінка якості соціальних послуг проводиться відповідно до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 449.

37. Замовник соціальних послуг подає щороку до 1 березня Мінсоцполітики та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті інформацію про результати соціального замовлення, яка містить, зокрема, такі відомості:

перелік соціальних послуг, наданих шляхом соціального замовлення; перелік та чисельність категорій отримувачів соціальних послуг; обсяг наданої компенсації.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 1 червня 2020 р. № 450

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2013 р. № 324 «Про затвердження Порядку здійснення соціального замовлення за рахунок бюджетних коштів» (Офіційний вісник України, 2013 р., № 36, ст. 1265).

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 травня 2015 р. № 282 «Про внесення змін до Порядку здійснення соціального замовлення за рахунок бюджетних коштів» (Офіційний вісник України, 2015 р., № 40, ст. 1202).

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2017 р. № 310 «Про внесення змін до Порядку здійснення соціального замовлення за рахунок бюджетних коштів» (Офіційний вісник України, 2017 р., № 41, ст. 1277).

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 13 травня 2020 р. № 452
Київ

Деякі питання діяльності акціонерного товариства «Українська залізниця»

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Статут акціонерного товариства «Українська залізниця», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 735 «Питання акціонерного товариства «Українська залізниця» (Офіційний вісник України, 2015 р., № 78, ст. 2596; 2018 р., № 90, ст. 2972), викласти в редакції, що додається.

2. Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 716 «Питання формування наглядової ради публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» (Офіційний вісник України, 2017 р., № 78, ст. 2400) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 2 вересня 2015 р. № 735
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 13 травня 2020 р. № 452)

СТАТУТ
акціонерного товариства «Українська залізниця»

Загальні положення

1. Акціонерне товариство «Українська залізниця» (далі — товариство) є юридичною особою, що утворене відповідно до Закону України «Про особливості утворення акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування», постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2014 р. № 200 «Про утворення публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» (Офіційний вісник України, 2014 р., № 53, ст. 1402).

2. Товариство утворене як акціонерне товариство, 100 відсотків акцій якого закріплюються в державній власності, на базі Укрзалізниці, а також підприємств, установ та організацій залізничного транспорту загального користування, які реорганізовано шляхом злиття, згідно з додатком 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2014 р. № 200 «Про утворення публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» (далі — підприємства залізничного транспорту).

Товариство є правонаступником усіх прав і обов'язків Укрзалізниці та підприємств залізничного транспорту.

3. Найменування товариства:

українською мовою: повне — акціонерне товариство «Українська залізниця», скорочене — АТ «Укрзалізниця»;

англійською мовою: повне — joint stock company «Ukrainian railways», скорочене — JSC «Ukrainian railways».

4. Тип товариства — приватне акціонерне товариство.

5. Місцезнаходження товариства: 03150, м. Київ, вул. Єжи Ґедройця, 5.

Мета і предмет діяльності товариства

6. Метою діяльності товариства є задоволення потреб держави, юридичних і фізичних осіб у безпечних та якісних залізничних перевезеннях у внутрішньому та міжнародному сполученні, роботах та послугах, що виконує та надає товариство, забезпечення ефективного функціонування та розвитку залізничного транспорту, створення умов для підвищення конкурентоспроможності транспортної галузі, а також отримання прибутку від провадження підприємницької діяльності.

7. Предметом діяльності товариства є:

1) надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів, зокрема небезпечних вантажів, багажу, вантажобагажу і пошти залізничним транспортом у внутрішньому та міжнародному сполученні;

2) надання послуг з доступу до інфраструктури залізничного транспорту та інших послуг, пов'язаних з використанням об'єктів інфраструктури;

3) проектування, будівництво, утримання, експлуатація, реконструкція, ремонт, модернізація, технічне переоснащення та інші види поліпшення об'єктів інфраструктури залізничного транспорту;

4) будівельна діяльність, в тому числі організація спорудження будівель; спорудження житлових і нежитлових будівель; будівництво комунікацій; будівництво споруд; спеціалізовані будівельні роботи;

5) будівництво залізниць і метрополітену;

6) допоміжне обслуговування наземного транспорту;

7) надання послуг локомотивної тяги;

8) транспортування вантажів (переміщення вантажів без укладення договору перевезення) залізничними коліями загального та незагального користування;

9) надання послуг з навантаження, перевантаження, розвантаження, зважування, приймання, видачі та кріплення вантажів, перевірка правильності їх навантаження та кріплення;

10) надання послуг з навантаження та вивантаження багажу, вантажобагажу та пошти на залізничних коліях загального та незагального користування;

11) надання послуг з охорони вантажів, прийнятих до перевезення, а також охорона штучних споруд, об'єктів інфраструктури залізничного транспорту, провадження іншої охоронної діяльності;

12) діяльність із зберігання та складування всіх видів вантажів, у тому числі тих, що перебувають під митним контролем, а також вантажобагажу, багажу та ручної поклажі пасажирів;

13) надання транспортно-експедиторських послуг, організація перевезень залізничним транспортом, організація групових або індивідуальних відправлень вантажів;

14) діяльність митного брокера та митного перевізника;

15) виробництво, експлуатація, модернізація, деповський, капітальний, поточний та інші види ремонту, технічне обслуговування з відчепленням та надання послуг з технічного обслуговування залізничного рухомого складу, контейнерів і технічних засобів, що експлуатуються на залізничному транспорті;

16) надання послуг з ремонту вантажних вагонів і контейнерів, ремонту колісних пар, проведення промивально-пропарювальних робіт, а також дезінфекція вантажних вагонів;

17) продаж проїзних документів, виконання робіт та надання послуг з обслуговування пасажирів на станціях, вокзалів та в пасажирських поїздах;

18) ремонт електромашино, виготовлення електроштитів, електроосвітлювальної апаратури та металоконструкцій;

19) виготовлення, монтаж, ремонт, експертне обстеження, неруйнівний контроль, технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення, безпечна експлуатація та ремонт об'єктів котлонагляду, вантажопідіймальних механізмів та інших технічних засобів;

20) транспортне оброблення вантажів, інша допоміжна діяльність у сфері транспорту, організація та забезпечення функціонування логістичних центрів з комплексного обслуговування у сфері залізничних вантажних перевезень;

21) централізоване управління парками вантажних вагонів різної форми власності відповідно до стратегічної політики держави, виконання робіт з утримання та експлуатації вокзалних комплексів, надання послуг з використання вокзалів;

22) випробування, обстеження та визначення технічного стану штучних споруд, земляного полотна з його спорудами та інших об'єктів інфраструктури;

23) проведення аналізу та актуалізація екологічної політики, оцінювання процесів системи екологічного управління;

24) розроблення нормативної, технічної, конструкторської та технологічної документації;

25) виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських, випробувальних, проектно-вишукувальних робіт;

26) виконання робіт із стандартизації у галузі залізничного транспорту;

27) виготовлення та постачання технологічного обладнання для залізничного транспорту і його сервісне обслуговування;

28) діяльність у сфері телекомунікацій, надання послуг оператора телекомунікацій та Інтернету, технічне обслуговування мереж теле-, радіомовлення в межах промислової експлуатації;

29) комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність;

30) надання інформаційних послуг і консультування з питань інформатизації;

31) надання комерційних послуг, послуг фотокопіювання, діяльність телефонних центрів, оброблення даних та розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність;

32) розроблення, впровадження, супроводження та експлуатація автоматизованих систем керування, автоматизованих робочих місць та інформаційно-телекомунікаційних систем, систем, призначених для проведення наукових досліджень, проектування та управління;

33) встановлення, технічне обслуговування та ремонт обчислювальної техніки і мережевого устаткування;

34) створення, впровадження, експлуатація, супроводження комплексних систем захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах, надання послуг у галузі технічного захисту інформації згідно з вимогами законодавства;

35) надання послуг у галузі криптографічного захисту інформації, електронних довірчих послуг, торгівля криптосистемами і засобами криптографічного захисту інформації згідно з вимогами законодавства;

36) виробництво теплової енергії, транспортування її магістральними і місцевими (розподільними) тепловими мережами та постачання теплової енергії;

37) діяльність у сфері електроенергетики та використання ядерної енергії, розподілення електроенергії;

38) будівництво споруд електропостачання та телекомунікацій;

39) електромонтажні роботи;

40) надання послуг з централізованого теплопостачання, водопостачання та водовідведення, збирання, оброблення і видалення відходів;

41) постачання газу, пари, кондиційованого повітря та розподіл електроенергії;

42) забір, очищення та постачання води;

43) надання послуг із здійснення виробничого контролю за устаткуванням, виготовленням, монтажем, ремонтом і безпечною експлуатацією машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки;

44) забезпечення єдності вимірювань та метрологічна діяльність на залізничному транспорті;

45) виготовлення та ремонт засобів вимірювальної техніки, випробувального обладнання;

46) ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій та транспортних подій;

47) надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення;

48) здійснення контролю за виконанням вимог пожежної безпеки на залізничному транспорті загального та незагального користування;

49) діяльність з виробничого екологічного контролю, моніторингу навколишнього природного середовища, проведення робіт з лісорозведення, утворення, утримання та відновлення захисних лісонасаджень;

50) збирання, оброблення та видалення безпечних відходів, відновлення матеріалів;

51) проведення землевпорядних та землеюціючних робіт, проектування, будівництво нових і реконструкція наявних меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури;

52) виробництво харчових продуктів, торгівля продуктами харчування, напоями, тютюновими виробами та товарами господарського призначення і алкогольними напоями;

53) провадження торговельної діяльності, у тому числі комісійної, торговельно-посередницької та торговельно-закупівельної;

54) оптова та роздрібна торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами;

55) провадження поліграфічної, видавничої, рекламної діяльності та надання пов'язаних з ними послуг;

56) розповсюдження кіно- та відеофільмів, телевізійних та комп'ютерних програм, демонстрація кінофільмів, видання звукозаписів;

57) провадження діяльності із забезпечення пасажирських і вантажних перевезень автомобільним транспортом;

58) технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів;

59) забезпечення функціонування дитячих залізниць;

60) медична практика, інша діяльність у сфері охорони здоров'я;

61) виробництво та реалізація фармацевтичних препаратів і матеріалів;

62) заготівля та переробка донорської крові та її компоненти;

63) організація роботи лікарсько-експертних комісій з метою організації та провадження попередніх (під час приймання на роботу) та періодичних профілактичних медичних оглядів;

64) здійснення медичного обслуговування на засадах добровільного медичного страхування;

65) придбання, зберігання, перевезення, реалізація (відпуск), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;

66) провадження діяльності з використання джерел іонізуючого випромінювання; 67) провадження діяльності у сфері освіти, професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, надання послуг з підготовки фахівців робочих професій;

68) провадження діяльності з організації подорожей, перевезення та тимчасового розміщення туристів, інші види діяльності, пов'язаної з туристичними послугами, у тому числі бронювання, організація відпочинку та санаторно-курортного лікування; 69) організація та проведення виставок, конгресів, семінарів, конференцій, виставок-продажів, презентацій тощо;

70) фізкультурно-оздоровча та спортивна діяльність, організація відпочинку та розваг;

71) провадження діяльності у сфері сільського господарства, мисливства, лісництва та лісозаготівель і надання пов'язаних з такою діяльністю послуг;

72) оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів, виготовлення виробів із соломи та рослинних матеріалів для плетіння;

73) металургійне виробництво;

74) виробництво бетону і виробів з бетону і залізобетону;

75) виробництво меблів;

76) виробництво гумових і пластмасових виробів;

77) виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції;

78) виробництво готових металевих виробів та металоконструкцій, крім машин і устаткування;

79) ремонт і монтаж машин і устаткування;

80) збирання, первинна обробка відходів і брухту дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення, напівдорогоцінного каміння;

81) заготівля та переробка металобрухту, кольорових і чорних металів;

82) виробництво особливо небезпечних хімічних речовин, виконання робіт, пов'язаних з небезпечними хімічними речовинами;

83) розвідувальне буріння та свердління, відбирання зразків порід для будівельних, геофізичних, геологічних та інших подібних цілей, добування корисних копалин та розроблення кар'єрів, підготовчі роботи на будівельному майданчику;

84) провадження діяльності у сферах архітектури та інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в зазначених сферах, картографічна діяльність і діяльність з надання даних щодо просторових параметрів;

85) виконання маркшейдерських робіт;

86) діяльність з розроблення документів, що обґрунтовують обсяги викидів забруднюючих речовин для підприємств, установ, організацій та фізичних осіб — підприємців, контроль якості стічних вод;

87) виконання робіт та надання послуг з технічного аудиту, інспекційного та приймального контролю;

88) зберігання та перевезення вибухових матеріалів промислового призначення, проведення вибухових робіт;

89) обслуговування будинків і територій;

90) надання житлово-комунальних послуг, утримання, експлуатація і ремонт об'єктів житлового фонду, гуртожитків, об'єктів соціально-побутового призначення, комунального господарства;

91) складське господарство та допоміжна діяльність у сфері транспорту;

92) діяльність у сферах архітектури та інжинірингу; технічні випробування та дослідження;

93) добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю;

94) добування піску, гравію, глини і каоліну;

95) лісопилальне та стругальне виробництво;

96) монтаж водопровідних мереж, систем опалення, вентиляції та кондиціонування;

97) діяльність посередників у торгівлі паливом, рудами, металами та промисловими хімічними речовинами;

98) діяльність посередників у торгівлі деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами;

99) роздрібна торгівля у неспеціалізованих магазинах;

100) надання послуг з фінансового лізингу, оренди, прокату;

101) емісія цінних паперів, у тому числі боргових;

102) науково-технічна, бібліотечно-бібліографічна, довідково-інформаційна діяльність;

ДОКУМЕНТИ

18. Товариство в установленому порядку має право бути засновником, співзасновником та учасником інших юридичних осіб.

Товариство утворює філії, представництва, інші відокремлені підрозділи без статусу юридичної особи як на території України, так і за її межами, які діють на підставі положень.

Утворення, реорганізація та ліквідація юридичних осіб, засновником, співзасновником або учасником яких є товариство, здійснюються відповідно до законодавства та цього Статуту.

Товариство не відповідає за зобов'язаннями юридичних осіб, засновником, співзасновником або учасником яких воно є, а такі юридичні особи не відповідають за зобов'язаннями товариства, крім випадків, передбачених законодавством чи договором.

19. Товариство разом з іншими суб'єктами господарювання може утворювати спілки, асоціації та інші об'єднання.

20. Товариство діє на принципах повної господарської самостійності і самокупності, несе відповідальність за наслідки своєї господарської діяльності та виконання зобов'язань.

Фінансово-господарська діяльність товариства провадиться відповідно до фінансового плану, який складається товариством згідно із законодавством, погоджується наглядовою радою та затверджується загальними зборами товариства.

Товариство самостійно визначає свою організаційну структуру, встановлює чисельність працівників і штатний розпис, формує облікову політику.

Товариство забезпечує розроблення та вжиття заходів, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання та протидії корупції у діяльності товариства.

21. Товариство має у власності акції господарських товариств, внесені до його статутного капіталу, та інше майно, набуте ним на підставах, що не заборонені законодавством.

22. За товариством закріплено на праві господарського відання державне майно, що передає йому відповідно до законодавства. Товариство здійснює користування та розпорядження таким майном відповідно до мети своєї діяльності з урахуванням обмежень, установлених законом, іншими нормативно-правовими актами та цим Статутом.

23. Товариство не відповідає за зобов'язаннями держави, а держава не відповідає за зобов'язаннями товариства. Товариство несе відповідальність за своїми зобов'язаннями у межах належного йому майна, набутого на праві власності відповідно до законодавства.

24. Для досягнення мети товариства та провадження господарської діяльності товариство приймає внутрішні документи, обов'язкові для виконання всіма працівниками і підрозділами товариства.

25. Товариство може в установленому порядку подавати державним органам пропозиції щодо вдосконалення функціонування залізничного транспорту, відкриття та закриття залізничних ліній (дільниць), залізничних станцій для виконання всіх або деяких операцій, пов'язаних з прийманням та відправленням поїздів, прийманням, видачею, навантаженням, розвантаженням, сортуванням, зберіганням вантажів (у тому числі в контейнерах), багажу і вантажобагажу.

Засновник та акціонер товариства

26. Засновником товариства є держава в особі Кабінету Міністрів України. Управління корпоративними правами держави стосовно товариства здійснює Кабінет Міністрів України.

Управління корпоративними правами держави, переданими до статутного капіталу товариства, здійснює товариство.

27. Єдиним акціонером товариства є держава в особі Кабінету Міністрів України.

28. Акціонер товариства має право:

- 1) на участь в управлінні товариством;
 - 2) отримувати дивіденди згідно з відповідним рішенням загальних зборів;
 - 3) отримувати в разі ліквідації товариства його майно або вартість такого майна;
 - 4) отримувати інформацію про господарську діяльність товариства. Акціонер має також інші права, передбачені законодавством та цим Статутом.
29. Акціонер зобов'язаний:
- 1) дотримуватися вимог цього Статуту, інших внутрішніх документів товариства;
 - 2) виконувати свої зобов'язання перед товариством;
 - 3) не розголошувати інформацію з обмеженим доступом про діяльність товариства.

30. На вимогу акціонера товариство зобов'язане надавати йому доступ до такої інформації та документів у визначеному законодавством порядку:

- 1) річної та квартальної фінансової звітності, фінансового плану товариства і фінансових планів юридичних осіб, засновником, співзасновником або учасником яких є товариство, та звітів про їх виконання;
- 2) протоколів засідань наглядової ради, правління та ревізійної комісії;
- 3) переліку осіб, які мають довіреність на представництво інтересів товариства;
- 4) інших відомостей на вимогу акціонера.

Майно товариства

31. Майно товариства складається з основних фондів, обігових коштів, майнових прав, зокрема права господарського відання майном, переданим товариству на права господарського відання, та права постійного користування земельними ділянками, наданими для розміщення підприємств залізничного транспорту, акцій (часток) у статутному (складеному) капіталі господарських товариств, цінних паперів, а також інших активів, відображених у самостійному балансі товариства.

32. Майно товариства формується за рахунок:

- 1) майна, внесеного засновником до статутного капіталу товариства;
- 2) доходів, отриманих у результаті провадження господарської діяльності;
- 3) коштів, що надходять від розміщення цінних паперів, майнових і немайнових прав, у тому числі від інтелектуальної власності, іншого майна;
- 4) доходів, отриманих від операцій з цінними паперами, в тому числі з облігаціями;

5) надходжень від провадження господарської діяльності юридичних осіб, засновником, співзасновником або учасником яких є товариство, а також господарських товариств, пакети акцій (частки у статутному капіталі) яких внесені до статутного капіталу товариства;

6) дивідендів за акціями (часток), які належать товариству, крім дивідендів, які підлягають сплаті до державного бюджету, в установленому законодавством порядку;

- 7) майнових прав, у тому числі права постійного користування земельними ділянками, наданими для розміщення підприємств залізничного транспорту, та майна, закріпленого за товариством на праві господарського відання;
- 8) кредитів та позик;
- 9) капітальних вкладень і дотацій з бюджетів;
- 10) іншого майна та майнових прав, набутих товариством на законних підставах;
- 11) інших надходжень, не заборонених законом.

33. Здійснюючи право власності, товариство володіє, користується та розпоряджається належним йому майном і вчиняє стосовно нього будь-які дії, що не суперечать законодавству, цьому Статуту та меті діяльності товариства.

34. Товариство не має права безоплатно передавати майно, внесені до його статутного капіталу, іншим юридичним особам чи громадянам, крім передбачених законом випадків.

Розпорядження майном товариства, в тому числі шляхом списання, відчуження, передачі в користування, оренду, концесію відповідного майна, розпорядження майном, внесеним до статутного капіталу товариства, та майном, набутих товариством під час його господарської діяльності, здійснюється в порядку, встановленому законодавством, з урахуванням обмежень щодо розпорядження таким майном, визначених законом та цим Статутом.

Кошти, отримані від операцій з майном, спрямовуються виключно на провадження статутної діяльності товариства.

35. Товариство використовує, утримує державне майно, закріплене за ним на праві господарського відання, та розпоряджається ним з урахуванням обмежень, установлених законодавством. Майно, що є державною власністю і закріплене за товариством на праві господарського відання, включається до його активів.

Товариство не може вчиняти правочини, наслідком яких може бути відчуження такого майна.

Товариство несе ризик випадкового знищення або пошкодження майна, що є його власністю, а також майна, закріпленого за ним на праві господарського відання.

Списання майна, що закріплене за товариством на праві господарського відання, здійснюється товариством у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

36. Товариство використовує, володіє та утримує земельні ділянки, надані йому на праві постійного користування, за їх ціловим призначенням відповідно до законодавства.

Статутний капітал товариства

37. Статутний капітал товариства становить 229879115000 (двісті двадцять дев'ять мільярдів вісімсот сімдесят дев'ять мільйонів сто п'ятнадцять тисяч) гривень.

38. Статутний капітал товариства поділяється на 229879115 простих іменних акцій номінальною вартістю 1000 гривень кожна.

39. Акціонеру товариства належить 229879115 простих іменних акцій, що становить 100 відсотків статутного капіталу товариства.

40. Статутний капітал товариства після формування в повному обсязі може бути збільшений за рішенням загальних зборів товариства шляхом підвищення номінальної вартості акцій або розміщення додаткових акцій наявної номінальної вартості у порядку, встановленому НКЦПФР. Товариство має право збільшувати статутний капітал після реєстрації звітів про результати розміщення всіх попередніх випусків акцій.

Збільшення статутного капіталу для покриття збитків не допускається, крім випадків, установлених законом.

41. Зменшення статутного капіталу товариства здійснюється за рішенням загальних зборів товариства шляхом зменшення номінальної вартості акцій або шляхом анулювання раніше викуплених товариством акцій та зменшення їх загальної кількості у порядку, встановленому НКЦПФР.

42. Зменшення статутного капіталу товариства допускається після повідомлення про це всім його кредиторам у встановленому законодавством порядку.

Цінні папери товариства

43. Товариство випускає прості іменні акції в бездокументарній формі на розмір його статутного капіталу і проводить реєстрацію їх випуску в установленому законодавством порядку. Товариство може здійснювати тільки приватне (закрите) розміщення акцій.

44. Обслуговування випуску акцій товариства, облік та підтвердження права власності на такі акції здійснюється відповідно до законодавства про депозитарну систему.

45. Акціонер товариства, який володіє 100 відсотками його акцій, не може відчужувати належні йому акції, передавати в управління, заставу, використовувати для формування статутного (складеного) капіталу суб'єктів господарювання та вчиняти щодо них інші правочини, наслідком яких може бути їх відчуження з державної власності.

46. Вартість майна та майнових прав, внесених в оплату акцій під час утворення товариства, визначено на підставі зведеного акта оцінки майна з урахуванням особливостей, установлених законом.

47. Товариство може здійснювати випуск (емісію) облігацій та інших цінних паперів відповідно до законодавства та цього Статуту.

Порядок розподілу прибутку та покриття збитків товариства

48. Узагальненим показником діяльності товариства є чистий прибуток, який формується за рахунок надходжень від провадження господарської діяльності, після покриття всіх витрат, пов'язаних з діяльністю товариства, сплати відсотків за кредитами банків, облігаціями та іншими запозиченнями (зобов'язаннями), а також передбачених законом податків і зборів.

Чистий прибуток є джерелом зміцнення матеріально-технічної бази активів товариства, а також здійснення нових інвестицій, соціального забезпечення його трудового колективу, матеріального стимулювання працівників і сплати дивідендів.

Чистий прибуток, одержаний після зазначених розрахунків, залишається в повному розпорядженні товариства і використовується відповідно до рішень загальних зборів товариства.

Чистий прибуток товариства, з якого розраховується та сплачується частина чистого прибутку (доходу) до державного бюджету, зменшується на суму нарахованої амортизації на передане товариству на праві господарського відання майно, яка спрямовується на фінансування капітальних вкладень для будівництва (реконструкції, модернізації) таких об'єктів.

Порядок розподілу чистого прибутку та покриття збитків товариства визначається рішенням загальних зборів відповідно до законодавства та цього Статуту.

Товариство зобов'язане спрямовувати частину чистого прибутку на виплату дивідендів у порядку, встановленому законодавством.

49. За рахунок чистого прибутку, що залишається після проведення розрахунків з бюджетом, товариство:

може створювати такі фонди: фонд розвитку виробництва, фонд накопичення та матеріального заохочення, інноваційний фонд, фонд підтримки медичних закладів, фонд соціального розвитку тощо;

формує резервний капітал.

Нарахування (створення) і використання фондів здійснюється товариством відповідно до затвердженого відповідно до законодавства та Статуту фінансового плану.

50. Збитки від провадження господарської діяльності товариства покриваються за рахунок коштів резервного капіталу.

51. Резервний капітал формується у розмірі 15 відсотків статутного капіталу товариства шляхом щорічних відрахувань у розмірі 5 відсотків суми чистого річного прибутку до досягнення його встановленого розміру.

52. Рішення про виплату дивідендів та їх розмір приймається загальними зборами товариства з урахуванням вимог, передбачених законодавством.

Товариство виплачує дивіденди виключно грошовими коштами. Дивіденди виплачуються шляхом перерахування коштів до державного бюджету на підставі рішення, прийнятого загальними зборами товариства, у строк, визначений законодавством.

Органи товариства

53. Для забезпечення функціонування товариства утворюються органи товариства.

54. Органами товариства є:

- 1) загальні збори;
- 2) наглядова рада;
- 3) правління;
- 4) ревізійна комісія.

Вищий орган

55. Вищим органом товариства є загальні збори. Функції загальних зборів виконує Кабінет Міністрів України.

56. Функції загальних зборів, які передбачені законодавством, цим Статутом, а також внутрішніми документами товариства, виконуються Кабінетом Міністрів України одноосібно.

57. До виключної компетенції загальних зборів належать питання щодо:

- 1) визначення основних напрямів діяльності товариства (на підставі пропозицій наглядової ради);
- 2) попереднього погодження стратегії товариства і річних бюджетів для реалізації стратегії (на підставі пропозицій (подання) наглядової ради);
- 3) внесення змін до Статуту товариства;
- 4) прийняття рішення: про анулювання викуплених акцій; про зміну типу товариства; про розміщення акцій товариства; про розміщення цінних паперів, які можуть бути конвертовані в акції; про збільшення статутного капіталу товариства; про зменшення статутного капіталу товариства; про дроблення або консолідацію акцій товариства; про викуп товариством розміщених ним акцій, крім випадків обов'язкового викупу акцій, визначених законом;
- про виділ та припинення товариства, про ліквідацію товариства, обрання ліквідаційної комісії, комісії з припинення, затвердження порядку та строків ліквідації, порядку розподілу між акціонерами майна, що залишається після задоволення вимог кредиторів, і затвердження ліквідаційного балансу;
- щодо відчуження корпоративних прав юридичних осіб, засновником, співзасновником або учасником яких є товариство;
- за наслідками розгляду звітів наглядової ради, правління, ревізійної комісії, висновків зовнішнього аудиту;

про надання згоди на вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, перевищує 25 відсотків вартості активів, за даними останньої річної фінансової звітності товариства, та правочину із заінтересованістю у випадках, передбачених законом;

- 5) затвердження та внесення змін до: положення про наглядову раду товариства; положення про правління товариства, розробленого наглядовою радою; положення про ревізійну комісію товариства;
- 6) затвердження річного звіту товариства;
- 7) розгляду звітів наглядової ради, правління та висновків зовнішнього аудиту, затвердження заходів за результатами їх розгляду (на підставі пропозицій (подання) наглядової ради);
- 8) розподілу прибутку і збитків товариства з урахуванням вимог, передбачених законом;
- 9) затвердження розміру річних дивідендів з урахуванням вимог, передбачених законом;
- 10) затвердження чисельності та персонального складу правління (на підставі пропозицій (подання) наглядової ради);
- 11) на підставі пропозицій (подання) наглядової ради призначення на посаду голови, його заступників і членів правління та звільнення їх з посади;
- 12) затвердження чисельності та персонального складу наглядової ради, прийняття рішення про припинення повноважень членів наглядової ради;
- 13) затвердження та внесення змін до положення про винагороду членів наглядової ради, вимоги до якого встановлюються НКЦПФР;
- 14) затвердження звіту про винагороду членів наглядової ради, вимоги до якого встановлюються НКЦПФР;
- 15) затвердження чисельності та персонального складу ревізійної комісії, прийняття рішення про припинення повноважень членів ревізійної комісії;
- 16) затвердження звіту та висновків ревізійної комісії;
- 17) затвердження розробленого та погодженого наглядовою радою фінансового плану товариства з урахуванням вимог, передбачених законодавством;
- 18) затвердження принципів (кодексу) корпоративного управління (на підставі пропозицій (подання) наглядової ради);
- 19) затвердження умов цивільно-правових договорів, що укладатимуться з головою та членами наглядової ради, встановлення розміру їх винагороди, обрання особи, яка уповноважується на підписання договорів з членами наглядової ради;
- 20) затвердження очікуваних показників діяльності наглядової ради;
- 21) прийняття у виняткових випадках обґрунтованих рішень, обов'язкових до виконання наглядовою радою товариства;

22) затвердження основних засад здійснення державної власності щодо товариства;

23) інших питань діяльності товариства відповідно до законодавства. Повноваження з питань, віднесених до виключної компетенції загальних зборів, не можуть бути передані іншим органам товариства.

58. Рішення з питань, визначених пунктом 57 цього Статуту, оформляються відповідним актом Кабінету Міністрів України, проект якого розробляється та подається в установленому порядку Мінінфраструктури.

Наглядова рада

59. Наглядова рада є колегіальним органом, що здійснює захист прав акціонерів товариства і в межах компетенції, визначеної законом і цим Статутом, здійснює управління товариством, а також контролює та регулює діяльність правління. Наглядова рада діє на підставі законодавства, цього Статуту та положення про неї.

60. Наглядова рада складається із семи членів, які призначаються та звільняються у порядку, визначеному законодавством та цим Статутом, з числа фізичних осіб, які мають повну цивільну дієздатність та відповідають вимогам, передбаченим цим Статутом та законодавством.

61. Персональний склад наглядової ради затверджується загальними зборами. 62. До складу наглядової ради включаються незалежні члени наглядової ради (незалежні директори), кількість яких повинна становити більшість членів наглядової ради, а також члени наглядової ради — представники держави.

63. Кандидати на посаду незалежних членів наглядової ради визначаються за результатами конкурсного відбору в порядку, визначеному законодавством.

64. Незалежним членом наглядової ради не може бути обрана фізична особа, яка: 1) є або протягом останніх п'яти років була посадовою особою товариства або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу;

2) є або протягом останніх трьох років була працівником товариства або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу;

3) є афілійованою особою товариства та/або його акціонерів або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або інших відокремлених підрозділів та/або їх посадових осіб;

4) отримує або отримувала від товариства або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу будь-які доходи, крім доходів у вигляді винагороди за виконання функцій члена наглядової ради;

5) є власником корпоративних прав товариства (самостійно або разом з афілійованими особами) або представляє інтереси такого власника;

6) є державним службовцем чи представником держави;

7) є аудитором товариства або була ним протягом певного періоду за останні три роки, що передували її призначенню (обранню) до наглядової ради;

8) бере участь в аудиті товариства або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу як аудитор, який працює у складі аудиторської організації, або брала участь у такому аудиті протягом певного періоду за останні три роки, що передували її призначенню (обранню) до наглядової ради;

9) має або мала протягом останнього року господарські або цивільно-правові відносини з товариством або його дочірнім підприємством, філією, представництвом та/або іншим відокремленим підрозділом безпосередньою особисто чи як акціонер (учасник), керівник, що приймає рішення, або член виконавчого органу суб'єкта господарювання, який має або мав такі зв'язки;

10) працювала на посаді незалежного члена у складі наглядової ради товариства протягом трьох строків;

11) є близькою особою з особами, зазначеними у підпунктах 1—10 цього пункту (термін «близька особа» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання корупції»);

12) не відповідає іншим критеріям, установленим законодавством та цим Статутом.

Незалежний член наглядової ради має рівні права і обов'язки з іншими її членами.

Члени наглядової ради обираються загальними зборами на три роки.

65. Член наглядової ради не може бути одночасно членом правління та/або членом ревізійної комісії. Членом наглядової ради не можуть бути обрані особи, які не відповідають вимогам законодавства.

Одна і та сама особа може обиратися до складу наглядової ради неодноразово.

У разі коли членом наглядової ради обирають особу, яка була головою або членом правління товариства, така особа не має права протягом трьох років з моменту припинення її повноважень як голови або члена правління вносити пропозиції щодо кандидатур аудиторів товариства та не має права голосу під час голосування з питання обрання аудитора товариства.

66. У період виконання членами наглядової ради своїх функцій товариство виплачує їм фіксовану винагороду з урахуванням обмежень, передбачених законодавством, і здійснює компенсацію витрат, пов'язаних з виконанням членами наглядової ради своїх функцій.

Порядок виплати членам наглядової ради винагороди визначається відповідно до законодавства цим Статутом, положенням про наглядову раду, а також цивільно-правовим договором, що укладається з кожним членом наглядової ради.

Такий договір від імені товариства підписує голова правління чи інша уповноважена загальними зборами особа на умовах, затверджених рішенням загальних зборів. З припинення повноважень члена наглядової ради одночасно припиняється дія договору, укладеного з ним.

Витрати членів наглядової ради, що безпосередньо пов'язані з їх діяльністю (на відрядження, телефонні, поштові, канцелярські, транспортні витрати тощо), здійснюються за рахунок товариства.

67. Загальні збори можуть прийняти рішення про укладення договорів добровільного страхування відповідальності голови правління та членів наглядової ради і обрання особи, яка уповноважується на підписання таких договорів.

68. Загальні збори можуть прийняти рішення про дострокове припинення повноважень членів наглядової ради, зокрема на підставах, визначених в умовах цивільно-правових договорів, що укладатимуться з членами наглядової ради.

69. Без рішення загальних зборів повноваження члена наглядової ради припиняються:

- 1) за його бажанням за умови письмового повідомлення про це товариству за два тижні;
- 2) у разі неможливості виконання обов'язків члена наглядової ради за станом здоров'я;
- 3) у разі набрання законної сили вироком чи рішенням суду, яким його засуджено до покарання, що унеможливило виконання обов'язків члена наглядової ради;
- 4) у разі смерті, визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім, померлим.

У разі коли незалежний член наглядової ради протягом строку своїх повноважень перестав відповідати вимогам, визначеним законом та цим Статутом, він повинен скласти свої повноваження достроково шляхом подання відповідного письмового повідомлення товариству.

У разі дострокового припинення повноважень члена наглядової ради загальні збори призначають нового члена наглядової ради на період до закінчення повноважень наглядової ради.

70. За рішенням загальних зборів на наглядову раду може бути покладено вирішення окремих питань, що належать до компетенції загальних зборів, крім тих, що належать до виключної компетенції загальних зборів.

71. До виключної компетенції наглядової ради належить:

- 1) заслуховування звіту голови та членів правління з питань фінансово-господарської діяльності товариства;
- 2) підготовка рекомендацій щодо розміру дивідендів за акціями та порядку їх виплати з урахуванням вимог, передбачених законодавством;
- 3) прийняття рішення: про використання фондів товариства; про надання згоди на вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, становить від 10 до 25 відсотків вартості активів, за даними останньої річної фінансової звітності товариства, та правочину із заінтересованістю у випадках, передбачених законодавством та цим Статутом;
- про надання згоди на укладення товариством договорів на суму, що перевищує 1 млрд. гривень або еквівалент цієї суми в іншій валюті, який розрахований за курсом Національного банку станом на 31 грудня року, що передує року вчинення правочинів, які здійснюються однією операцією або поєднанням серій операцій, пов'язаних одним проектом та/або стороною;
- про відсторонення голови, його заступників або члена правління від здійснення повноважень, подання пропозицій загальним зборам щодо особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови або члена правління з урахуванням пункту 96 цього Статуту;
- про утворення постійних чи тимчасових комітетів з числа членів наглядової ради для вивчення і підготовки питань, що належать до її компетенції;
- про обрання оцінювача майна товариства та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг;
- про обрання (заміну) депозитарної установи, яка надає товариству додаткові послуги, затвердження умов договору, що укладатиметься з нею, встановлення розміру оплати її послуг;
- про обрання аудитора (аудиторської фірми) товариства для проведення аудиторської перевірки за результатами поточного та/або минулого (минулих) року (років) та визначення умов договору, що укладатиметься з таким аудитором (аудиторською фірмою), встановлення розміру оплати його (її) послуг;

ДОКУМЕНТИ

про затвердження рекомендацій загальним збором за результатами розгляду висновку зовнішнього незалежного аудитора (аудиторської фірми) товариства для прийняття рішення щодо нього;

про затвердження ринкової вартості майна товариства у випадках, передбачених законодавством;

про розміщення товариством інших цінних паперів, крім акцій;

про викуп розміщених товариством інших цінних паперів, крім акцій;

про створення та/або участь товариства в будь-яких юридичних особах, їх реорганізацію та ліквідацію;

про створення, реорганізацію та/або ліквідацію структурних та/або відокремлених підрозділів товариства;

про участь товариства у промислово-фінансових групах та інших об'єднаннях;

про затвердження стратегії товариства та річніх бюджетів для реалізації стратегії (за попереднього погодження загальними зборами);

про затвердження плану реалізації стратегії товариства;

про погодження розробленого правлінням проекту фінансового плану товариства;

про затвердження інвестиційних проектів на суму, що перевищує 1 млрд. гривень або еквівалент зазначеної суми в іншій валюті, який розрахований за курсом Національного банку станом на 31 грудня року, що передєє дати затвердження;

4) внесення загальним збором пропозицій (подання) щодо кандидатури на посади голови, його заступників та членів правління, відрібаних у порядку, затвердженому наглядовою радою та погодженому Мінінфраструктури та Мінекономіки;

5) затвердження умов контрактів та їх укладення з головою, його заступниками та членами правління товариства;

6) визначення форм контролю за діяльністю правління;

7) затвердження внутрішніх положень, якими регулюється діяльність товариства, крім тих, що віднесені до виключної компетенції загальних зборів, та тих, що рішенням наглядової ради передані для затвердження правлінню;

8) здійснення контролю за своєчасністю надання (опублікування) товариством достовірної інформації про його діяльність відповідно до законодавства, опублікування товариством інформації про принципи (кодекс) корпоративного управління товариства;

9) затвердження положення про винагороду голови, його заступників та членів правління і внесення змін до нього, вимоги до якого встановлюються НКЦПФР;

10) затвердження звіту про винагороду голови, його заступників та членів правління, вимоги до якого встановлюються НКЦПФР;

11) призначення і звільнення керівника підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора);

12) затвердження умов трудових договорів, що укладаються з працівниками підрозділу внутрішнього аудиту (з внутрішнім аудитором), встановлення розміру їх винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;

13) підготовка основних напрямів діяльності товариства та подання їх загальним збором для затвердження;

14) розроблення та подання в установленому порядку загальним збором для затвердження положення про правління;

15) подання в установленому порядку загальним збором пропозицій щодо положення про наглядову раду товариства;

16) подання загальним збором пропозицій щодо внесення змін до Статуту;

17) скасування рішень правління;

18) надання правлінням обов'язкових до виконання рішень;

19) проведення відбору кандидата на посаду голови правління, його заступників та кандидатів на посади членів правління у порядку, затвердженому наглядовою радою, який повинен передбачати відбір наглядовою радою кандидата на посаду голови правління, його заступників та кандидатів (кандидата) на посади (посаду) членів (члена) правління, в тому числі з урахуванням позиції особи, яка відрібрана як кандидат на посаду голови правління (голови правління в разі наявності призначеної особи);

20) затвердження показників ефективності роботи голови, його заступників та членів правління;

21) попереднє погодження рішень правління стосовно діяльності господарських товариств, єдиним акціонером (засновником, учасником) яких є товариство, а саме щодо:

внесення змін до статуту;

реорганізації та ліквідації;

збільшення або зменшення статутного капіталу;

обрання керівника виконавчого органу. У разі призначення особи, яка тимчасово виконує функції керівника виконавчого органу, правління подає наглядовій раді для попереднього погодження пропозицію щодо кандидатури на посаду керівника виконавчого органу не пізніше ніж на наступне засідання наглядової ради;

затвердження стратегії діяльності, фінансового плану;

22) затвердження розробленої правлінням організаційної структури товариства;

23) призначення та звільнення керівника підрозділу з питань комплаєнсу товариства;

24) призначення та звільнення керівника підрозділу з питань управління ризиками товариства;

25) розроблення та подання загальним збором для затвердження принципів (кодексу) корпоративного управління;

26) погодження підготовлених правлінням пропозицій щодо змін до регульованих цін (тарифів) на послуги товариства;

27) подання загальним збором пропозицій до проекту основних засад здійснення державної власності щодо товариства;

28) забезпечення впровадження в товаристві належної системи управління безпекою залізничних перевезень, політики здоров'я, безпеки і навколишнього природного середовища, а також сталого розвитку;

29) вирішення інших питань, віднесених до її компетенції згідно із законодавством та цим Статутом або тих, що покладені на неї загальними зборами відповідно до пункту 70 цього Статуту.

72. Наглядова рада приймає рішення з питань, що належать до її виключної компетенції.

Питання, що належать до виключної компетенції наглядової ради, не можуть вирішуватися іншими органами товариства.

Наглядова рада має право включити до порядку денного загальних зборів будь-яке питання, що віднесене до її виключної компетенції законом або цим Статутом, для його вирішення загальними зборами.

73. Наглядова рада утворює:

комітет з аудиту;

комітет з питань визначення винагороди посадовим особам товариства (далі — комітет з питань винагород);

комітет з питань призначень.

Комітети з питань винагород та з питань призначень можуть бути об'єднані.

Комітети з питань аудиту, з питань винагород і з питань призначень очолюють члени наглядової ради, які є незалежними директорами. Більшість членів зазначених комітетів повинні становити незалежні директори.

Наглядова рада може утворювати інші постійні чи тимчасові комітети з числа її членів для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до її компетенції.

Порядок утворення і діяльності, а також формування складу комітетів наглядової ради встановлюється законодавством, а також у положенні про наглядову раду та/або положеннях про відповідні комітети, що затверджуються наглядовою радою.

Рішення про утворення комітету та про перелік питань, які передаються йому для вивчення і підготовки (далі — предмет відання комітету), приймаються простою більшістю голосів членів наглядової ради.

Наглядова рада може прийняти рішення щодо запровадження в товаристві посади внутрішнього аудитора (створення служби внутрішнього аудиту), який функціонально буде підзвітний наглядовій раді. Внутрішній аудитор (служба внутрішнього аудиту) призначається наглядовою радою і є підпорядкованим та підзвітним безпосередньо члену наглядової ради — голові комітету з питань аудиту. Служба внутрішнього аудиту діє на підставі положення, що затверджується наглядовою радою.

Наглядова рада за пропозицією голови наглядової ради в установленому порядку має право обрати корпоративного секретаря.

Корпоративний секретар здійснює правове, організаційно-технічне забезпечення та координацію роботи органів товариства, обмін інформацією між ними та акціонером, виконує інші завдання відповідно до положення про корпоративного секретаря товариства, яке затверджується наглядовою радою.

Корпоративний секретар не є членом наглядової ради і не має права голосу на засіданнях наглядової ради.

З метою забезпечення роботи наглядової ради у товаристві утворюється відповідний структурний підрозділ — служба забезпечення роботи наглядової ради. За рішенням наглядової ради зазначений структурний підрозділ може очолювати корпоративний секретар. Порядок утворення та роботи служби забезпечення роботи наглядової ради визначається наглядовою радою, зокрема у положенні про цей структурний підрозділ.

74. Засідання наглядової ради проводяться у разі потреби, але не рідше ніж один раз на квартал. Засідання наглядової ради можуть фіксуватися за допомогою технічних засобів.

Засідання наглядової ради проводяться, як правило, за місцезнаходженням товариства. Засідання наглядової ради також можуть проводитися за допомогою технічних засобів зв'язку (в тому числі за допомогою телефонної конференції або відеоконференції) з обов'язковою фіксацією результатів голосування у протоколі, який оформляється відповідно до пункту 81 цього Статуту.

75. Засідання наглядової ради скликається за ініціативою голови наглядової ради або на вимогу члена наглядової ради, а також на вимогу акціонера, ревізійної комісії, правління чи його члена, інших осіб, які беруть участь у засіданні наглядової ради.

Корпоративний секретар (у разі його обрання) забезпечує скликання засідання наглядової ради.

76. У засіданні наглядової ради на її запрошення з правом дорадчого голосу або без такого права можуть брати участь належним чином уповноважені представники профспілкового та/або іншого уповноваженого трудовим колективом органу, який підписав колективний договір від імені трудового колективу.

77. Особа, яка виступила з ініціативою скликання засідання наглядової ради, зобов'язана подати голові наглядової ради або корпоративному секретарю (в разі його обрання):

перелік питань, які виносяться на розгляд наглядової ради;

документи та матеріали з кожного питання порядку денного;

відповідний проект рішення.

До повідомлення про скликання засідання наглядової ради додаються всі матеріали, пов'язані з порядком денним.

78. Передача права голосу членом наглядової ради іншій особі, у тому числі іншому членові наглядової ради, не допускається.

79. Засідання наглядової ради вважається правоможним, якщо в ньому бере участь більше половини її кількісного складу.

80. Рішення наглядової ради приймається простою більшістю голосів членів наглядової ради, які беруть участь у засіданні та мають право голосу.

У разі рівного розподілу голосів членів наглядової ради під час прийняття рішень вирішальним є голос голови наглядової ради.

81. Рішення наглядової ради оформляється протоколом не пізніше ніж протягом п'яти днів після проведення засідання. Протокол засідання наглядової ради підписує голова наглядової ради та корпоративний секретар (у разі його обрання). Протокол повинен відображати основні тези обговорень та висловлені аргументи.

У протоколі засідання наглядової ради зазначаються:

повне найменування товариства;

місце, дата і час проведення засідання;

прізвище та ініціали осіб, які брали участь у засіданні;

порядок денний засідання;

питання, винесені на голосування, та підсумки голосування із зазначенням прізвищ та імен членів наглядової ради, які голосували «за», «проти» або утрималися від голосування з кожного питання;

зміст прийнятих рішень.

82. Наглядова рада може приймати рішення шляхом проведення заочного голосування (опитування). Рішення про проведення засідання наглядової ради шляхом заочного голосування (опитування) приймається головою наглядової ради, про що у письмовому вигляді не пізніше ніж за три робочих дні до дати засідання надсилається повідомлення членам наглядової ради.

У разі проведення засідання наглядової ради шляхом заочного голосування голова наглядової ради або за дорученням голови наглядової ради корпоративний секретар (у разі його обрання) безпосередньо або за допомогою електронного чи факсимільного зв'язку:

забезпечує ознайомлення членів наглядової ради з матеріалами (до питань порядку денного) засідання наглядової ради;

готує та надсилає членам наглядової ради бюлетені для голосування з питань порядку денного, які містять питання порядку денного, проекти рішень з питань порядку денного та варіанти голосування («за», «проти», «утримався») з кожного питання порядку денного.

Члени наглядової ради зобов'язані в установлений головою наглядової ради строк подати підписані ними бюлетені з результатів голосування з кожного питання порядку денного засідання наглядової ради безпосередньо корпоративному секретарю (у разі його обрання) товариства або надіслати їх на адресу товариства на ім'я голови наглядової ради.

Протокол засідання наглядової ради шляхом проведення заочного голосування підписує голова наглядової ради та корпоративний секретар (у разі його обрання). Бюлетені з результатів голосування членів наглядової ради, що брали участь у заочному голосуванні з питань порядку денного засідання наглядової ради, додаються до протоколу і є його невід'ємною частиною.

Протокол засідання наглядової ради шляхом проведення заочного голосування повинен бути остаточно оформлений протягом п'яти днів з дати закінчення строку прийняття письмових повідомлень. За наявності у членів наглядової ради заперечень вони викладаються письмово та додаються до протоколу.

83. Наглядова рада регулярно оцінює результати своєї діяльності та результати роботи кожного члена наглядової ради. Оцінювання діяльності наглядової ради та діяльності кожного члена наглядової ради здійснюється щороку.

84. Голова наглядової ради обирається членами наглядової ради з їх числа простою більшістю голосів кількісного складу наглядової ради з урахуванням вимог закону. Головою наглядової ради не може бути обрано члена наглядової ради, який протягом попереднього року був головою правління товариства.

85. Голова наглядової ради відповідно до наданих йому членами наглядової ради повноважень:

1) скликає та веде засідання наглядової ради;

2) забезпечує підготовку матеріалів з питань, що виносяться для розгляду на засіданні наглядової ради;

3) організовує:

здійснення контролю за виконанням рішень загальних зборів та наглядової ради;

проведення аналізу та обов'язкових щорічних аудиторських перевірок фінансово-господарської діяльності товариства і подання їх результатів на розгляд загальних зборів.

86. Посадові особи товариства забезпечують членам наглядової ради доступ до інформації в межах, передбачених Законом України «Про акціонерні товариства» та цим Статутом.

Правління

87. Колегіальним виконавчим органом товариства, який здійснює управління його поточною діяльністю, є правління.

88. Правління діє на підставі законодавства, цього Статуту та положення про нього. Правління підзвітне загальним зборам і наглядовій раді, організовує виконання їх рішень. Правління діє від імені товариства у межах, установлених законодавством, цим Статутом і положенням про нього. Діяльність правління регулюється принципами економічної доцільності та спрямована на одержання прибутку.

89. Членом правління може бути фізична особа, яка має повну цивільну дієздатність і не є членом наглядової ради чи ревізійної комісії. Члени правління несуть персональну відповідальність за виконання рішень загальних зборів, наглядової ради та правління.

90. Очолює правління голова, який призначається та звільняється з посади загальними зборами на підставі пропозицій (подання) наглядової ради. Строк повноважень голови, його заступників та членів правління становить три роки. Одна і та сама особа може бути головою або членом правління неодноразово.

91. Відповідно до рішення голови правління член правління може призначатися відповідальним за конкретний напрям діяльності товариства.

92. Порядок призначення голови, його заступників та членів правління, в тому числі в разі дострокового припинення повноважень голови, його заступників та членів правління, встановлюється законодавством та цим Статутом.

93. Повноваження голови правління, його заступників та/або членів правління припиняються достроково:

1) у разі одностороннього складення з себе повноважень голови правління, члена правління;

2) у разі виникнення обставин, які відповідно до законодавства перешкоджають виконанню обов'язків голови правління, його заступника та/або члена правління;

3) у разі прийняття загальними зборами рішення про дострокове припинення повноважень (звільнення) голови правління, його заступників та члена правління;

4) у разі затвердження загальними зборами нового складу правління;

5) з підстав, передбачених контрактом;

6) в інших випадках, передбачених законодавством та цим Статутом.

94. У випадку, передбаченому підпунктом 2 пункту 93 цього Статуту, голова правління, його заступники або член правління зобов'язаний протягом десяти календарних днів у письмовій формі повідомити правління, наглядовій раді та загальним збором про настання таких обставин.

95. У разі одностороннього складення з себе повноважень голова правління, його заступники та/або член правління зобов'язаний письмово повідомити про це правління, наглядовій раді та загальним збором не пізніше ніж за два тижні до дати, з якої він бажає скласти з себе свої повноваження.

96. У разі дострокового припинення повноважень голови правління, його заступників та/або члена правління загальні збори за пропозицією (поданням) наглядової ради призначають нового голову правління, його заступників та/або члена правління на період до закінчення трирічного строку повноважень правління.

97. Наглядова рада має право відсторонити голову, його заступників або членів правління від виконання повноважень. Наглядова рада зобов'язана протягом десяти днів з дати ухвалення відповідного рішення повідомити про це загальним збором товариства для прийняття відповідного рішення. До вирішення загальними зборами питання про припинення повноважень голови правління наглядова рада подає на розгляд загальних зборів пропозицію щодо призначення особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови правління. Рішення наглядової ради про відсторонення голови правління від здійснення повноважень набирає чинності з моменту набрання чинності рішенням про призначення особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови правління.

98. Контракт з головою, його заступниками та членами правління укладає в установленому законодавством порядку уповноважена наглядовою радою особа.

99. Права та обов'язки голови, його заступників та членів правління визначаються законодавством, цим Статутом, положенням про правління та контрактом. Голова, його заступники та члени правління у своїй діяльності повинні керуватися законодавством, цим Статутом, рішеннями загальних зборів, рішеннями наглядової ради, контрактами, внутрішніми документами товариства.

100. Голова, його заступники та члени правління у своїй діяльності зобов'язані не розголошувати інформацію з обмеженим доступом. Голова, його заступники та члени правління не повинні використовувати своє службове становище та інформацію про діяльність товариства у власних інтересах, а також допускати використання цієї інформації сторонніми особами у власних інтересах. У разі виникнення у члена правління заінтересованості під час здійснення своїх повноважень та/або прийняття будь-яких рішень у межах повноважень такий член правління зобов'язаний негайно повідомити голові правління про такі обставини. У разі виникнення у голови, його заступника чи члена правління заінтересованості під час здійснення своїх повноважень та/або прийняття будь-яких рішень у межах повноважень голова правління зобов'язаний негайно повідомити наглядовій раді про такі обставини.

101. Голова, його заступники та члени правління мають право ознайомлюватися з нормативними, обліковими, звітними, договірними та іншими документами і матеріалами правління, вносити пропозиції до плану роботи правління, а також своєчасно отримувати матеріали для прийняття вмотивованих рішень, отримувати копії протоколів засідань та рішення правління.

102. Голови, його заступникам та членам правління в установленому законодавством порядку виплачується винагорода на умовах, передбачених контрактами, укладеними з ними.

103. За підсумками року правління звітує перед загальними зборами та наглядовою радою про свою діяльність та загальний стан товариства.

104. Загальна компетенція правління визначається цим Статутом. Правління вирішує всі питання, пов'язані з керівництвом поточною діяльністю товариства, крім тих, що належать до виключної компетенції загальних зборів та наглядової ради. Правління має право включити до порядку денного наглядової ради будь-яке питання, що віднесене до його компетенції законом або цим Статутом, для його вирішення наглядовою радою.

105. До компетенції правління, зокрема, належить:

1) організація виконання рішень загальних зборів та наглядової ради, забезпечення відповідності діяльності товариства вимогам законодавства;

2) вирішення питань організації господарської діяльності, фінансування, ведення обліку та звітності, здійснення операцій з цінними паперами;

3) розроблення та подання наглядовій раді на погодження проектів основних напрямів та перспективних планів товариства, їх реалізації, у тому числі річних фінансових планів та інвестиційної програми товариства, підготовка та подання наглядовій раді звітів про виконання затверджених загальними зборами планів, програм, а також розроблення і затвердження поточних планів діяльності товариства;

4) надання на вимогу наглядової ради та/або загальних зборів звітів про діяльність правління та членів правління;

5) розроблення та подання наглядовій раді для затвердження організаційної структури товариства;

6) розпорядження майном і грошовими коштами товариства в межах компетенції правління у порядку, встановленому законодавством, цим Статутом та відповідними положеннями товариства;

7) прийняття рішення про вчинення правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є його предметом, становить менш як 10 відсотків вартості активів, за даними останньої річної фінансової звітності товариства;

8) затвердження внутрішніх розрахункових цін, зборів та платежів за роботи (послуги), що виконуються (надаються) товариством, які не належать до сфери природної монополії;

9) визначення облікової політики товариства, затвердження правил, що забезпечують відповідний рівень організації і достовірність бухгалтерського обліку в товаристві;

10) затвердження інформації про діяльність товариства, що подається загальним збором, наглядовій раді, кредиторам та оприлюднюється в засобах масової інформації;

11) визначення порядку провадження господарської діяльності товариства;

12) затвердження правил, процедур та інших документів товариства, крім тих, затверджених яких віднесено цим Статутом до компетенції загальних зборів, наглядової ради або ревізійної комісії;

13) розгляд і погодження проекту колективного договору товариства, положення про галузеве недержавне пенсійне забезпечення;

14) затвердження положень про філії, представництва, інші відокремлені підрозділи товариства, їх організаційної структури та вирішення питань щодо управління їх роботою;

15) погодження напрямів діяльності, обсягів, перспективних, фінансових планів та інвестиційних програм філій, представництв, інших відокремлених підрозділів товариства;

16) розгляд матеріалів за результатами ревізій та перевірок фінансово-господарської діяльності товариства (внутрішнього контролюючого органу товариства) та зовнішніх перевірок, які проводяться згідно із законодавством, звітів керівників філій, представництв, інших відокремлених підрозділів товариства з прийняттям відповідних рішень за їх результатами;

17) проведення аналізу і подання на розгляд загальних зборів та наглядової ради річних фінансових звітів товариства, підготовка фінансових планів та інформації про філії, представництва, інші відокремлені підрозділи товариства;

18) вирішення всіх питань управління юридичними особами, акціонером (засновником, учасником) яких є товариство, а також філіями, представництвами, іншими відокремленими підрозділами. Для дочірніх підприємств (компаній), засновником яких є товариство, рішення, прийняті правлінням, є рішеннями їх загальних зборів та обов'язковими до виконання іншими органами (органом) таких юридичних осіб. Для господарських товариств, єдиним акціонером (засновником, учасником) яких є товариство, рішення правління товариства є підставою для оформлення завдання представнику товариства на голосування на загальних зборах акціонерів (засновників, учасників) таких товариств;

19) призначення за погодженням з відповідним органом державної влади керівника режимно-секретного органу, на якого покладается організація та здійснення заходів щодо охорони державної таємниці;

20) підготовка пропозицій щодо внесення змін до цього Статуту;

21) прийняття рішення про покладення обов'язку щодо організації діяльності із забезпечення охорони державної таємниці, роботи з технічного захисту інформації та спеціальних видів зв'язку в структурних підрозділах товариства, філіях, представництвах, інших відокремлених підрозділах товариства на членів правління, які є громадянами України;

22) підготовка пропозицій щодо розподілу та використання прибутку товариства, розміру виплати дивідендів та розміру капіталу (фондів), що створюється товариством відповідно до законодавства та цього Статуту;

23) визначення представників товариства завдання на голосування на загальних зборах акціонерів (учасників) і на засіданнях наглядової ради господарських товариств, пакети акцій (частки) яких у статутному капіталі належать товариству;

24) здійснення інших повноважень, передбачених законодавством, цим Статутом, внутрішніми документами товариства, рішеннями загальних зборів та наглядової ради. Правління вирішує інші питання, пов'язані з поточною діяльністю товариства, внесені на його розгляд головою правління, наглядовою радою, що не належать до компетенції загальних зборів та наглядової ради.

106. Повноваження, передбачені підпунктами 2, 3, 8—12, 13—18 пункту 105 цього Статуту, належать до виключної компетенції правління і не можуть бути делеговані голові правління або члену правління, в тому числі шляхом попереднього схвалення дій голови та/або члена правління відповідним рішенням правління.

107. Основною формою роботи правління є засідання, які можуть бути проведені за допомогою технічних засобів зв'язку (в тому числі за допомогою телефонної конференції або відеоконференції). Допускається також прийняття рішень правлінням шляхом проведення заочного голосування (письмового опитування) або іншим допустимим способом відповідно до законодавства.

108. Засідання правління проводяться, як правило, за місцезнаходженням товариства.

109. Засідання правління проводяться у разі потреби, але не рідше ніж один раз на два тижні. Засідання правління скликаються головою правління за власною ініціативою або на вимогу будь-якого члена правління.

110. У кінці кожного календарного року, але не пізніше ніж 1 грудня поточного року, голова правління подає правлінню для затвердження план проведення засідань на наступний календарний рік. Визначені дати проведення засідань правління є орієнтовними та не остаточними і можуть змінюватися правлінням у разі потреби. Внесення змін до плану проведення засідань не потребує окремого рішення правління.

111. Повідомлення про проведення засідання правління (письмове повідомлення, електронний лист, телефакс тощо) надсилається всім членам правління не пізніше ніж за три робочі дні до дати проведення засідання. У такому повідомленні зазначаються дата, час і місце проведення засідання правління, а також порядок денний. Члени правління мають право ініціювати внесення змін до запропонованого порядку денного шляхом надіслання голові правління (якщо засідання ініційоване членом правління — такому членові правління) відповідних пропозицій до порядку денного не пізніше ніж за один робочий день до дати проведення засідання.

ДОКУМЕНТИ

112. У разі виникнення потреби в оперативному прийнятті правлінням рішень засідання правління можуть проводитися без дотримання процедури, зазначеної у пункті 111 цього Статуту. У такому разі необхідно отримати згоду всіх членів правління.

113. Засідання правління вважається правоможним, якщо в ньому бере участь не менш як дві третини усього складу правління. Кожний член правління має один голос. Рішення приймається, якщо за нього проголосувало більше половини членів правління, що присутні на засіданні. Передача права голосу членом правління іншій особі, у тому числі іншому членові правління, не допускається.

114. У разі рівного розподілу голосів вирішальний голос має голова правління.

115. Члени наглядової ради або члени ревізійної комісії можуть брати участь у засіданнях правління з правом дорадчого голосу. Питання, запропоноване до розгляду на засіданні правління членом наглядової ради або членом ревізійної комісії, обов'язково вноситься до порядку денного.

116. Представники профспілкового або іншого уповноваженого трудовим колективом органу, які підписали колективний договір від імені трудового колективу товариства, мають право бути присутніми на засіданнях правління.

117. Рішення правління приймаються колегіально на засіданнях правління та оформляються протоколом. Протокол та інші документи, затверджені правлінням товариства, підписуються усіма присутніми членами правління.

118. У протоколі засідання правління зазначаються:

- номер протоколу;
- дата, час і місце проведення засідання;
- прізвище та ініціали осіб, присутніх на засіданні;
- порядок денний засідання;
- питання, винесені на голосування;
- результати голосування;
- прийняті рішення.

Протокол засідання може містити інформацію про основних доповідачів та висловлені на засіданні думки учасників.

До протоколу засідання правління можуть додаватися матеріали, на підставі яких прийнято відповідні рішення.

119. У разі проведення засідання правління за допомогою технічних засобів зв'язку голова правління або член правління, який ініціював проведення засідання, визначає дату проведення засідання за допомогою технічних засобів зв'язку. Усі члени правління повинні бути поінформовані про проведення засідання в порядку, передбаченому пунктами 111 і 112 цього Статуту. Строк інформування членів правління, передбачений у пункті 111 цього Статуту, може бути скорочений до двох робочих днів.

Усі рішення, прийняті на засіданні правління, яке проводиться за допомогою технічних засобів зв'язку, фіксуються головою правління та відображаються у відповідному протоколі. Такий протокол підписується головою правління або особою, на яку покладено виконання обов'язків голови правління. До оформлення протоколу засідання правління, яке проводиться за допомогою технічних засобів зв'язку, застосовуються вимоги, передбачені пунктом 120 цього Статуту.

Для забезпечення можливості проведення засідання правління за допомогою технічних засобів зв'язку члени правління письмово повідомляють голові правління свою електронну адресу, номер телефону та іншу контактну інформацію, необхідну для проведення такого засідання.

120. Допускається прийняття правлінням рішень з будь-яких питань, що належать до його компетенції, шляхом проведення заочного голосування (письмового опитування). Рішення про проведення засідання правління шляхом заочного голосування (письмового опитування) приймається головою правління, про що у письмовому вигляді не пізніше ніж за три робочих дні до дати проведення засідання повідомляється всім членам правління.

У разі проведення засідання правління шляхом заочного голосування (письмового опитування) голова правління безпосередньо або за допомогою електронного чи факсимільного зв'язку:

забезпечує ознайомлення членів правління з матеріалами до питань порядку денного засідання правління та з проектами рішень засідання;

надсилає членам правління бюлетені для голосування з питань порядку денного, які містять питання порядку денного, проекти рішень з питань порядку денного та варіанти голосування («за», «проти», «утримався») з кожного питання порядку денного.

Члени правління зобов'язані в установлений головою правління строк подати підписані ними бюлетені з результатами голосування з кожного питання порядку денного засідання правління безпосередньо голові правління або надіслати на адресу товариства на ім'я голови правління.

Протокол засідання правління у разі проведення заочного голосування підписується головою правління або особою, на яку покладено виконання обов'язків голови правління. Бюлетені з результатами голосування, підписані членами правління, що взяли участь у заочному голосуванні з питань порядку денного, додаються до протоколу і є його невід'ємною частиною.

Протокол засідання правління у разі проведення заочного голосування повинен бути остаточно оформлений протягом трьох робочих днів з дати закінчення строку прийняття письмових повідомлень.

121. Правління очолює голова правління.

122. На час тимчасової відсутності голови правління (відрадження, відпустки тощо) голова правління наказом призначає заступника голови правління або одного з членів правління виконуючим обов'язки голови правління.

123. Питання, що належать до виключної компетенції правління (пункт 106 цього Статуту), не можуть бути передані на одноосібний розгляд голови або члена правління.

124. Будь-які договори, довіреності, інші правовичні та документи, а також банківські та фінансові документи від імені товариства повинні бути підписані згодом іменами двома особами: членами правління та/або іншими уповноваженими на це особами. Такі договори, довіреності, правовичні та документи від імені товариства вважаються належним чином укладеними (вчиненими) та мають юридичну силу для товариства виключно у разі, коли вони скріплені двома підписами.

125. З урахуванням обмежень, установлених пунктом 106 цього Статуту, правління може прийняти рішення про попереднє схвалення правовичнів та дій, які можуть вчинятися головою правління протягом не більш як одного року з дати прийняття такого рішення, із зазначенням характеру правовичнів та дій, а також їх граничної сукупної вартості.

126. Голова правління має право без довіреності діяти від імені товариства, в тому числі відповідно до рішень правління, та вчиняти юридичні дії від імені товариства в межах повноважень, передбачених законодавством, цим Статутом та внутрішніми документами товариства.

127. Голова правління організовує роботу правління, скликає засідання правління та забезпечує ведення протоколів засідання правління.

128. Голова правління:

- 1) організовує виконання рішень правління;
- 2) має право першого підпису фінансових документів;
- 3) представляє інтереси товариства в Україні та за її межами;
- 4) укладає та розриває трудові договори з керівниками філій, представництв, інших відокремлених підрозділів товариства, визначає їх повноваження;
- 5) представляє товариство у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами, міжнародними організаціями;
- 6) укладає договори (контракти) та вчиняє інші правовичні від імені товариства в межах повноважень, передбачених законодавством, цим Статутом і внутрішніми документами товариства у спосіб, установлений законодавством і цим Статутом;
- 7) має право першого підпису на довіреностях від імені товариства;
- 8) відкриває та закриває в установах банків рахунки товариства;
- 9) організовує ведення бухгалтерського, податкового, статистичного, оперативного та управлінського обліку і складання звітності, фінансового плану товариства та звіту про його виконання;
- 10) установлює порядок підписання договорів (контрактів) та вчинення інших правовичнів від імені товариства;
- 11) підписує від імені товариства розпорядчі документи (накази) у межах своїх повноважень;
- 12) забезпечує організацію роботи з розроблення та подання наглядовій раді товариства проектів річної фінансової звітності, фінансового плану та звіту про його виконання;
- 13) бере участь у підготовці, підписує і забезпечує виконання колективного договору товариства;
- 14) забезпечує виконання зобов'язань товариства перед державним і місцевим бюджетами та контрагентами у господарській діяльності;
- 15) організовує отримання ліцензій та інших дозвільних документів для забезпечення діяльності товариства;
- 16) забезпечує охорону державної таємниці, роботу з технічного захисту інформації та спеціальних видів зв'язку в структурних підрозділах товариства, філіях, представництвах, інших відокремлених підрозділах товариства;
- 17) організовує захист службової інформації товариства;
- 18) організовує збереження мобілізаційного резерву в товаристві;
- 19) призначає на посаду та звільняє з посади, визначає умови оплати праці працівників товариства (крім тих, призначення яких віднесено до компетенції загальних зборів або наглядової ради) та посадових осіб філій, представництв, інших відокремлених підрозділів товариства з урахуванням обмежень та у порядку, встановленому законодавством, застосовує до них заходи заохочення або дисциплінарного стягнення, приймає рішення про притягнення їх до матеріальної відповідальності;
- 20) укладає та розриває трудові договори з працівниками товариства, керівниками філій, представництв, інших відокремлених підрозділів товариства, визначає їх повноваження;

21) затверджує штатний розпис товариства, його філій, представництв, інших відокремлених підрозділів;

22) розподіляє повноваження між членами правління (визначає відповідального члена правління за конкретний напрям діяльності товариства та структурні підрозділи, які будуть йому функціонально підпорядковані), зокрема надає право підписувати накази та інші розпорядчі документи товариства іншим членам правління відповідно до їх повноважень та функціональних обов'язків;

23) надає обов'язкові до виконання всіма працівниками товариства доручення;

24) видає та відкликає довіреності від імені товариства;

25) забезпечує в установленому законодавством порядку здійснення заходів з мобілізаційної підготовки та цивільного захисту відповідно до встановлених завдань;

26) організовує заходи щодо захисту об'єктів, працівників товариства та пасажирів залізничного транспорту від терористичних актів і контролює їх здійснення;

27) організовує та контролює здійснення в товаристві заходів щодо забезпечення безпеки руху, екологічної, техногенної, пожежної безпеки, інших заходів щодо цивільного захисту, охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, а також забезпечення охорони праці та реалізації промислової політики;

28) представляє інтереси товариства в судах та здійснює відповідні повноваження, передбачені законодавством;

29) затверджує антикорупційну програму товариства;

30) забезпечує регулярну оцінку корупційних ризиків у діяльності товариства та здійснює відповідні антикорупційні заходи;

31) за погодженням із загальними зборами товариства призначає на посаду уповноваженого з антикорупційної діяльності;

32) здійснює інші повноваження, передбачені законодавством та цим Статутом, а також покладені на нього рішеннями правління, загальних зборів або наглядової ради.

Ревізійна комісія

129. Ревізійна комісія проводить перевірку (контроль) фінансово-господарської діяльності товариства. Ревізійна комісія діє на підставі положення про неї.

130. Члени ревізійної комісії призначаються загальними зборами.

131. Ревізійна комісія складається з п'яти осіб. Строк повноважень ревізійної комісії становить три роки.

132. Член ревізійної комісії не може бути членом наглядової ради, правління, корпоративним секретарем, членом інших органів товариства. Одна і та сама особа може обиратися до складу ревізійної комісії неодноразово.

133. У разі дострокового припинення повноважень члена ревізійної комісії загальні збори призначають нового члена ревізійної комісії на період до закінчення строку дії її повноважень.

134. Права та обов'язки членів ревізійної комісії визначаються законодавством, цим Статутом, положенням про ревізійну комісію, а також цивільно-правовим договором, що укладається з кожним членом ревізійної комісії. Такий договір від імені товариства підписує голова правління чи інша уповноважена загальними зборами особа. Повноваження члена ревізійної комісії державними службовцями чи іншими представниками держави здійснюються у порядку, визначеному законодавством.

135. Члени ревізійної комісії виконують свої функції без отримання матеріальної винагороди.

136. Ревізійна комісія інформує про результати проведених нею перевірок загальні збори та наглядову раду.

137. До компетенції ревізійної комісії належить:

1) проведення перевірки (ревізії) фінансово-господарської діяльності товариства за підсумками року, а також у будь-який час з власної ініціативи, за рішенням загальних зборів або наглядової ради;

2) проведення перевірки та аналізу фінансового стану товариства, його платоспроможності, функціонування системи внутрішнього контролю та системи управління фінансами і операційними ризиками, ліквідності активів, співвідношення власних та залучених коштів;

3) підтвердження достовірності даних у річній звітності та інших фінансових документах товариства, проведення перевірки порядку ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності;

4) проведення перевірки:

здійснення розрахункових операцій з контрагентами, бюджетом, з оплати праці, соціального страхування, нарахування та виплати дивідендів;

ефективності використання активів товариства, виявлення причин непродуктивних витрат;

усунення недоліків, раніше виявлених ревізійною комісією;

відповідності рішень органів товариства з питань виробничо-фінансової діяльності цьому Статуту та рішенням загальних зборів;

5) підготовка для наглядової ради і правління рекомендацій з формування бюджетів товариства та їх коригування;

6) інші питання, що згідно із законодавством та положенням про ревізійну комісію віднесені до компетенції ревізійної комісії.

138. За підсумками перевірки фінансово-господарської діяльності товариства за результатами фінансового року ревізійна комісія готує висновок, в якому міститься інформація про:

підтвердження достовірності та повноти даних фінансової звітності за відповідний період;

факти порушення законодавства під час провадження фінансово-господарської діяльності, а також установлених порядку ведення бухгалтерського обліку та подання звітності.

139. Висновки ревізійної комісії щодо достовірності та повноти даних річної фінансової звітності товариства подаються наглядовій раді та правлінню до дати попереднього затвердження річного звіту.

140. Засідання ревізійної комісії скликаються за ініціативою голови ревізійної комісії та на вимогу наглядової ради чи правління.

141. Ініціатор скликання засідання ревізійної комісії зобов'язаний надати кожному членові ревізійної комісії не менш як за десять днів до дати його проведення:

перелік питань, які виносяться на розгляд ревізійної комісії;

документи та матеріали з кожного питання порядку денного;

проект рішення.

142. Засідання ревізійної комісії вважається правоможним, якщо в його роботі взяла участь не менш як половина її складу.

143. Рішення ревізійної комісії приймається простою більшістю голосів членів ревізійної комісії, присутніх на засіданні. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови ревізійної комісії.

144. Рішення ревізійної комісії оформляється протоколом не пізніше ніж протягом п'яти днів після проведення засідання.

145. Правління забезпечує членам ревізійної комісії доступ до інформації в межах, передбачених цим Статутом та положенням про ревізійну комісію.

Правочини

146. Заінтересованими у вчиненні товариством правочину вважаються такі особи: посадова особа органів товариства; член її сім'ї — чоловік (дружина), батьки (усино-вители), опікун (піклувальник), брат, сестра, діти та їх чоловіки (дружини); юридична особа, в якій частка, що належить посадовій особі органів товариства, членам її сім'ї, становить 25 і більше відсотків; якщо зазначена особа (особи — разом або окремо) відповідає принаймні одній з таких ознак:

1) є стороною такого правочину або членом виконавчого органу юридичної особи, яка є стороною правочину;

2) отримує винагороду за вчинення такого правочину від товариства (посадових осіб товариства) або від особи, яка є стороною правочину;

3) внаслідок такого правочину придбавас майно;

4) бере участь у правочині як представник або посередник (крім представництва товариства посадовими особами).

Особа, заінтересована у вчиненні правочину, зобов'язана протягом трьох робочих днів з моменту виникнення у неї заінтересованості поінформувати товариство про наявність у неї такої заінтересованості.

147. Правління зобов'язане протягом п'яти робочих днів з дня надходження відомостей про можливість вчинення правочину, щодо якого є заінтересованість, подати наглядовій раді інформацію стосовно правочину, у вчиненні якого є заінтересованість, зокрема про:

1) предмет правочину;

2) вартість одиниці товару або послуг, якщо вона передбачена правочиним;

3) загальну суму правочину щодо придбання, відчуження або можливості відчуження майна, виконання робіт, надання або отримання послуг;

4) особу, яка має заінтересованість у вчиненні такого правочину.

148. У разі отримання від правління інформації про можливість вчинення товариством правочину, щодо якого є заінтересованість, наглядова рада зобов'язана протягом п'яти робочих днів прийняти рішення щодо вчинення такого правочину товариством або про відмову від його вчинення.

149. У разі коли правочин, щодо якого є заінтересованість, порушує інтереси товариства, наглядова рада може заборонити його вчинення або винести зазначене питання на розгляд загальних зборів.

150. Якщо заінтересована у вчиненні правочину особа є членом наглядової ради, вона не бере участі в голосуванні з питання вчинення такого правочину. Якщо більшість членів наглядової ради є особами, заінтересованими у вчиненні такого правочину, або якщо наглядова рада не прийняла рішення про вчинення чи відмову від вчинення правочину, щодо якого є заінтересованість, протягом п'яти робочих днів з дня надходження інформації від правління, зазначене питання виноситься на розгляд загальних зборів.

Трудовий колектив товариства

151. Трудовий колектив товариства становлять усі фізичні особи, які беруть участь у його діяльності на основі трудового договору (контракту, цивільно-право-

вого договору) або інших форм, що регулюють трудові відносини працівників з товариством.

152. Форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються в колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною та галузевими (міжгалузевими) угодами.

153. Трудовий колектив товариства:

- 1) розглядає і схвалює проєкт колективного договору;
- 2) затверджує правила внутрішнього трудового розпорядку;
- 3) заслуховує звіти про виконання колективного договору його сторонами;
- 4) бере участь у розробленні плану заходів щодо матеріального і морального стимулювання працівників до високопродуктивної праці, заохочення винахідництва і раціоналізаторської діяльності;
- 5) вирішує разом з органами товариства інші питання соціального розвитку товариства.

154. Загальні збори (конференції) трудового колективу товариства проводяться не рідше ніж один раз на рік. Рішення загальних зборів трудового колективу (конференції) приймається простою більшістю голосів присутніх на них членів трудового колективу шляхом відкритого голосування.

155. Захист і представництво інтересів трудового колективу товариства здійснює профспілковий орган, який уповноважений представляти його інтереси.

Науково-технічна рада товариства

156. Для розгляду основних питань науково-технічної діяльності товариства, визначення пріоритетів та забезпечення науково-технічного розвитку галузі у товаристві може бути утворена науково-технічна рада, очолювана головою правління товариства.

157. Склад науково-технічної ради та положення про неї затверджуються правлінням товариства.

Облік та звітність товариства

158. Товариство складає фінансову звітність згідно із законодавством. Показники окремих балансів і відповідних форм фінансової звітності філій, представництв, інших відокремлених підрозділів товариства включаються до балансу товариства і відповідних форм фінансової звітності.

159. Фінансові результати діяльності товариства визначаються на підставі річної фінансової звітності та звіту про виконання фінансового плану на поточний рік.

160. Перший фінансовий рік товариства починається з дати його державної реєстрації і закінчується 31 грудня року державної реєстрації товариства. Наступний фінансовий рік відповідає календарному року.

161. Товариство веде бухгалтерський, податковий, статистичний, оперативний та управлінський облік результатів своєї господарської діяльності, а також веде діловодство, документообіг та проводить інформаційно-аналітичну роботу в порядку, передбаченому законодавством, нормативними документами товариства.

162. Товариство складає статистичну звітність та подає її в установленому порядку та обсязі органам державної статистики.

163. Товариство забезпечує подання консолідованої фінансової звітності відповідно до законодавства.

164. Відповідальність за організацію, стан і достовірність бухгалтерського обліку та фінансової звітності товариства, своєчасне подання відомостей про діяльність товариства, що надаються акціонеру, кредиторам і засобам масової інформації, несе голова правління відповідно до закону.

165. Керівники філій, представництв, інших відокремлених підрозділів товариства несуть відповідальність, передбачену законом, за забезпечення на належному рівні організації бухгалтерського обліку, збереження бухгалтерських документів, реєстрів бухгалтерського та податкового обліку, фінансової, податкової та статистичної звітності протягом установленого законодавством строку, за порушення фінансової, розрахунково-платіжної і касової дисципліни, за повноту та достовірність складеного фінансового балансу, окремого балансу, оперативної, фінансової, статистичної і податкової звітності, а також за своєчасність її подання відповідним органам товариства, за своєчасну сплату податків і зборів до бюджетів відповідно до законодавства, цього Статуту та положень про філії, представництва, інші відокремлені підрозділи товариства.

Аудит товариства

166. Річна фінансова звітність товариства підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором (аудиторською фірмою).

Посадові особи товариства зобов'язані забезпечити доступ незалежного аудитора (аудиторської фірми) до всіх документів, необхідних для перевірки результатів фінансово-господарської діяльності товариства.

167. Відповідно до положень цього Статуту щодо обов'язків наглядової ради та комітету з аудиту, встановлених наглядовою радою, товариство залучає аудитора (аудиторську фірму) на умовах конкурсного відбору.

168. Аудитор (аудиторська фірма) перевіряє фінансово-господарську діяльність товариства відповідно до законодавства та на умовах договору.

169. Розмір оплати послуг аудитора (аудиторської фірми) затверджується (визначається) наглядовою радою згідно із законодавством.

170. За результатами перевірки фінансово-господарської діяльності товариства аудитор (аудиторська фірма) складає висновок, який надсилається загальним зборам, наглядовій раді та голові правління.

Внесення змін до цього Статуту

171. Внесення змін до цього Статуту належить до виключної компетенції загальних зборів.

172. У разі прийняття рішення про внесення змін до цього Статуту здійснюється їх державна реєстрація відповідно до законодавства.

Припинення товариства

173. Товариство припиняється в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації.

174. Реорганізація (злиття, приєднання, поділ, перетворення) або ліквідація товариства здійснюється за рішенням загальних зборів, а в установлених законодавством випадках — за рішенням суду.

175. Припинення товариства здійснюється комісією з припинення (комісією з реорганізації, ліквідаційною комісією), утвореною в установленому законодавством порядку.

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 13 травня 2020 р. № 452

ЗМІНИ,

що вносяться до постанови Кабінету Міністрів
України від 20 вересня 2017 р. № 716

1. У назві і тексті постанови та назві додатка до неї слово «публічного» виключити.
2. У Положенні про принципи формування наглядової ради публічного акціонерного товариства «Українська залізниця», затвердженому зазначеною постановою:

1) у назві та пункті 1 Положення слово «публічного» виключити;

2) пункт 2 викласти в такій редакції:
«2. Наглядова рада товариства складається із семи членів та формується з урахуванням профілю діяльності та стратегії товариства шляхом обрання незалежних членів (незалежних директорів), кількість яких повинна становити більшість членів наглядової ради, і призначення представників держави (далі — члени наглядової ради)».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 3

ДОКУМЕНТИ

Мар'янівська	3523181201	с. Велика Виска	Великовисківська Веселівка (Новомиргородський район)	—»—	Петрівська	3524955100	смт Петрове	Петрівська Богданівська Водянська Ганнівська Зеленська Іванівська Іскрівська Йосипівська Козацька Луганська Червонокосянтинівська Новостародубська Балахівська Малинівська Чечелівська	Петрівський район
Новгородківська	3523455100	смт Новгородка	Мар'янівська Онниківська Новгородківська Верблюзька Вершино-Кам'янська Інгуло-Кам'янська Куцівська Митрофанівська Новоандріївська Новомиколаївська Петрокорівська Спасівська Тарасівська Новоархангельська Вільшанська Ганнівська Іванівська Кальніболотська Кам'янецька Копенкуватська Мартинівська Мар'янівська Надлацька Небелівська Нерубайська Підвисоцька Покотилівська Покровська Розсохуватецька Свердликівська Скалівська Скалівсько-Хутірська Тернівська Торговицька Ятранська	Новгородківський район	Великоандрусівська	3525280501	с. Велика Андру- сівка	Глинська Григорівська Захарівська Іванівська Микільська Подороженська Федірівська	Світловодський район
Новоархангельська	3523655100	смт Новоархан- гельськ	Новоархангельська Вільшанська Ганнівська Іванівська Кальніболотська Кам'янецька Копенкуватська Мартинівська Мар'янівська Надлацька Небелівська Нерубайська Підвисоцька Покотилівська Покровська Розсохуватецька Свердликівська Скалівська Скалівсько-Хутірська Тернівська Торговицька Ятранська	Новоархан- гельський район	Устинівська	3525855100	смт Устинівка	Устинівська Березівська Брусівська Ганно-Леонтовичівська Ганно-Требинівська Докучаєвська Інгульська Криничненська Криничуватська Лебединська Новоігорівська Олександрівська Седнівська Сонцівська Степанівська	Устинівський район
Новомиргородська	3523810100	м. Новомиргород	Новомиргородська Дібрівська Йосипівська Кам'янська Канізька Капітанівська Коробчинська Костянтинівська Листопадівська Мар'ївська Мартоносська Миролюбівська Оситнязька Оситнянська Панчівська Петроострівська Пурпурівська Рубаномостівська Тишківська Туріянська Шпаківська	Новомиргородський район	Знам'янська	3510600000	м. Знам'янка	Знам'янська Знам'янська Друга Петрівська	м. Знам'янка
Новоукраїнська	3524010100	м. Новоукраїнка	Новоукраїнська Захарівська Мар'янопільська Сотницькобалківська Фурманівська	Новоукраїнський район	Кропивницька	3510100000	м. Кропивницький	Кропивницька Новенська	м. Кропивницький
Рівнянська	3524085601	с. Рівне	Рівнянська Іванівська Комишуватська Малопомічненська Малотимішівська Новогорівська Семенастівська	—»—	Олександрійська	3510300000	м. Олександрія	Олександрійська міська Голоківська Звенигородська Ізмайлівська Олександрійська селищна	м. Олександрія
Ганнівська	3524080301	с. Ганнівка	Ганнівська Григорівська Шмигінська Кропивницька Приютівська	—»—	Світловодська	3510900000	м. Світловодськ	Світловодська Власівська Великоскельовська Миронівська Озерська Павлівська	м. Світловодськ
Глодоська	3524080601	с. Глодоси	Глодоська Лісківська	—»—	ЗАТВЕРДЖЕНО розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 травня 2020 р. № 593-р				
Олександрівська	3520555100	смт Олександрівка	Новомиколаївська Олександрівська Бірківська Бовтиська Букварська Веселівська Вищеве́рещаківська Голиківська Елизаветградківська Івангородська Красносілківська Красносільська Лісівська Михайлівська Несватківська Підлісненська Родниківська Розумівська Соснівська Ставидлянська Староосотська Трилівська Цвітненська Ясинівська	Олександрівський район	КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА від 3 червня 2020 р. № 445 Київ				
Новопразька	3520355400	смт Нова Прага	Новопразька Світлопільська Шарівська	Олександрівський район	Деякі питання надання послуг посередництва (медіації) адвокатами, включеними до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу				
Червонокам'янська	3520386901	с. Червона Кам'янка	Пантазіївська (Знам'янський район) Червонокам'янська Дівоче-Пільська Добронадіївська Куколівська Олександрівська Щасливська Попельнастівська Долинська Михайлівська Травневська Улянівська	—»—	ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 2020 р. № 445				
Приютівська	3520355800	смт Приютівка	Приютівська Андрухівська Войнівська Косівська Костянтинівська Лікарівська Недогарська Новоселівська Протопопівська Пантаївська Бандурівська	—»—	ЗМІНИ, що вносяться до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2013 р. № 130				
Пантаївська	3510345600	смт Пантаївка	Онуфріївська Василівська Вишнівцівська Деріївська Зибківська Камбурлівська Куцеволівська Мар'ївська Млинківська Омельницька Павлівська Попівська Успенська	—»—	1. Пункт 3 доповнити підпунктом 5 такого змісту: «5) оплата послуг та відшкодування витрат посередників, які залучаються центрами із числа адвокатів, включених до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, що пройшли навчання з реалізації Програми відновлення для не- повнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину, для врегулювання конфлікту між такими неповнолітніми та потерпілими шляхом укладення угоди про застосування зазначеної Програми (далі — медіація).»; 2. Доповнити Порядок пунктом 5 ² такого змісту: «5 ² . Оплата послуг посередників за рахунок бюджетних коштів, передбачена підпунктом 5 пункту 3 цього Порядку, здійснюєть- ся центрами в розмірі 5 відсотків місячного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого на 1 січня ка- лендарного року, за годину підготовки та проведення медіації, у тому числі спілкування з підозрюваним та потерпілим. Підставою для оплати послуг є доручення центру для проведення медіації, акт про надання послуг та/або надання документів, що підтверджують надання послуг. За наявності підтвердних документів центрами відшкодовуються посередникам витрати, пов'язані з підготовкою та проведен- ням медіації, на: — проїзд транспортом загального користування (крім авіаційного, залізничного у м'яких вагонах поїздів, морського та річково- го). Документами, що підтверджують використання транспорту загального користування, є відповідні проїзні квитки та/або кви- танції (чеки) про сплату вартості проїзду; — придбання пально-мастильних матеріалів відповідно до нормативів, визначених для бюджетних установ, у разі використан- ня власного транспортного засобу у сільській місцевості або за відсутності сполучення транспортом загального користування з урахуванням відстані від місця проживання адвоката або його робочого місця до місця надання правової допомоги та в зворотню- му напрямку. Для моделей (модифікацій) автомобілів, що не передбачені зазначеними нормативами, допускається застосуван- ня технологічних норм, наведених у документації заводу, — виробника автомобіля, зокрема розміщених на офіційних веб-сайтах дистриб'ютора чи уповноваженого дилера таких моделей автомобілів в Україні. Документами, що підтверджують використання власного транспортного засобу, є копії реєстраційного документа на такий транспортний засіб чи документа, що підтверджує право користування ним (якщо в реєстраційному документі зазначений інший власник), посвідчення водія, а також копія квитанції (чека) на придбання пально-мастильних матеріалів на загальну суму не мен- ше, ніж та, що підлягає відшкодуванню. Пально-мастильні матеріали повинні бути придбані до моменту видання відповідного до- ручення для проведення медіації, але не раніше ніж за 30 днів або протягом дії відповідного доручення.»				
Онуфріївська	3524655100	смт Онуфріївка	Онуфріївська Василівська Вишнівцівська Деріївська Зибківська Камбурлівська Куцеволівська Мар'ївська Млинківська Омельницька Павлівська Попівська Успенська	Онуфріївський район					

ПОГЛЯД

«Волинь-нова» та її острівці

Андрій МЕЛЬНИЧУК,
заслужений журналіст України,
для «Урядового кур'єра»

ДО ДНЯ ЖУРНАЛІСТА. Ось уже 81-й рік виходить у світ газета «Волинь-нова»! Що й казати, дата славна! А народилося це видання 1939-го. У різні роки його редакторами були такі знані в газетному світі постаті, як Юхим Лазебник, Яків Чернявський, Іван Сподаренко, Полікарп Шафета, Степан Сачук...

Нині газету очолює енергійний, творчо обдарований журналіст Олександр Згоранець. Попри молодий вік, він уміло скеровує колектив на те, аби їхнє дітище обстоювало на своїх шпальтах сувору правду життя, день у день стояло в обороні нашої незалежності й суверенітету, вірно служило інтересам читачів. Газета й справді невіддільна від життя краю й відтворює його широкопланово, дохідливо, цікаво. Читачі мають змогу постійно знайомитися з різними думками волинян щодо тих або тих подій сьогодення, зі справдешніми, не перекрученими сторінками нашої драматичної історії, особливо діяльності ОУН-УПА, зі славними іменами борців за свободу та незалежність української держави, з культурними та духовними традиціями, якими так багата волинська земля.

Майже в кожному номері висвітлюються найсвіжіші події, пов'язані з російсько-українською війною. Тема героїки, народного подвижництва вражає трепетним показом. Нерідко редакція організовує творчі поїздки своїх працівників у зону бойових дій. Їхніми зусиллями створено фільм про героїзм захисників Вітчизни «Я вірю, що закінчиться війна!», випущено спеціальний номер «Читанки для фронтовиків» тощо. Важко перерахувати всю тематичну палітру газети. Достеменно одне — вона стала для читачів, різних за віком, своєю, рідною...

Попри зашморг, в якому нині опинилися наші друковані видання, трудовий колектив «Волинь-нової» не дає їй упасти з сідла, більш того, газета ще й обзаводиться острівцями. Радше читачів захопливими публікаціями щотижневий додаток «Цікава газета на вихідні», географію матеріалів якої сягає всіх куточків України. Кожен з номерів, а їх вийшло вже понад 130, вражає цікавим тематичним розмаїттям. Про це свідчать заголовки публікацій, як-от: «Найкращий конспіратор ОУН живим не здався», «Митрополит Єпіфаній особисто завантажував фури на фронт», «На війні вцілів, удома вбила медицина», «Українка народила дев'ятнадцяту дитину», «Живу за себе і за того хлопця, чие серце б'ється в моїх грудях».

Ми вже 81 рік разом:
дід читав — і я читаю!

Копія сторінок газети з сайту volyn.com

«Герой з однією ногою і однією рукою здаватися не збирається», «Сумчанин винайшов посуд, який можна їсти», «Робила дихальні вправи й пододала коронавірус», «Якби знав, що стану Папою, я краще вчився б у школі»... Правда ж, інтригуюче?

Окрім «Цікавої газети на вихідні», яка твердо стала на ноги, головна газета Волині має ще два додатки-острівці — «Так ніхто не кохав» і «Читанка для всіх». Назва першої промовляє сама за себе. Вона про високі людські почуття. Це засвідчив уже перший номер, який відкривала хвилююча оповідь «Освідчуючись, мій Микола кров'ю написав: «Люблю», я теж проколола палець і вивела: «Вірю». Розповідається в ньому про заслужену журналістку України Катерину Зубчук, автору численних публікацій з волинської сільської глибинки.

А «Читанка для всіх» радує неймовірними історіями з життя видатних людей, іншими вартисними публікаціями, порадами, підготовленими на прохання читачів.

Творять ці видання самобутні журналісти Василь Уліцький, Тамара Трофимчук, Галина Світліковська, Людмила Влашок, Лариса Занюк, Мирослава Козюпа, Сергій Наумук та інші.

Нових вам творчих пошуків і знахідок, друзі! Зі святом вас!

ОГолошення ♦ ОГолошення ♦ ОГолошення ♦ ОГолошення ♦ ОГолошення ♦ ОГолошення ♦ ОГолошення

В провадженні Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області знаходиться кримінальне провадження № 296/7349/17 за обвинуваченням Панька Романа Григоровича, 07.04.1974 року народження, Байрачно-го Андрія Миколайовича, 04.07.1963 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст.258-3 КК України. Суд викликає обвинувачених Панька Романа Григоровича, Байрачного Андрія Миколайовича у судові засідання на 17 червня 2020 року о 14 годині 30 хвилин, яке відбудеться у приміщенні Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області за адресою: Донецька область, м. Костянтинівка, пр. Ломоносова, 157, корпус 2. Суддя О.В. Стадченко	В провадженні Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області перебуває обвинувальний акт про кримінальному провадженню, внесеному в Єдиний реєстр досудових розслідувань за № 22016150000000026 від 28.04.2016 року відносно Єремєєва Петра Валерійовича у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України. Суд викликає обвинуваченого Єремєєва Петра Валерійовича в судові засідання на 15 червня 2020 року о 14 годині 30 хвилин, яке відбудеться в приміщенні Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області за адресою: Донецька область, м. Костянтинівка, пр. Ломоносова, 157, корпус 2. Суддя О.В. Стадченко	Краматорський міський суд Донецької області (84000, м. Краматорськ, вул. Маяковського, 21) розглядає кримінальне провадження за обвинуваченням Келемана Сергія Ярославовича за ч. 1 ст. 258-3 КК України. Обвинувачений Келеман Сергій Ярославович, 11.02.1979 року народження, викликається на 16 червня 2020 року о 09-30 годині до суду, каб. №8.2/3, для участі у підготовочному судовому засіданні. У випадку неприбуття обвинувачений повинен повідомити суд про поважність причини неявки. Суддя Н.М. Пікалова	Втрачений кваліфікаційний сертифікат на ім'я Нічай Тетяни Богданівни серія АР № 013622, вважати недійсним. Втрачені документи на судно з бортовим номером «УКА-3091-К», видані на ім'я Шевченка Олександра Олександровича, вважати недійсними.
---	---	--	--

Кремінський районний суд Луганської області, що розташований за адресою: Луганська область, м. Кремінна, вул. Тітова, 5, викликає Назаренко Юлію Іванівну та Рябініну Валентина Івановича як обвинувачених в судові засідання в кримінальному провадженні справа № 414/1899/15-к, провадження №1-кп/414/6/2020 стосовно Назаренко Юлії Іванівни та Рябініна Валентина Івановича, обвинувачених за ч.2 ст.110 КК України, що відбудеться 19 червня 2020 о 10 годині 00 хвилин Суддя Є.М. Акулов	В провадженні Шевченківського районного суду м. Києва перебуває кримінальне провадження № 1-кп/761/1584/2019 за обвинуваченням Бугайова М. М., у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України, згідно з Єдиним державним реєстром досудових розслідувань за №22018000000000152 від 07.05.2018 року. Шевченківський районний суд м. Києва повідомляє, що судовий розгляд по вищевказаному кримінальному провадженню відбудеться 16.06.2020 року о 09 год. 00 хв. у приміщенні Шевченківського районного суду м. Києва за адресою: 03057, м. Київ, вул. Дегтярівська, 31А, каб. №501. У разі неявки обвинуваченого до суду дане оголошення вважається належним повідомленням, а кримінальне провадження буде здійснюватися за відсутністю обвинуваченого в порядку спеціального судового провадження. Суддя Л. Л. Щербуняєва	У провадженні Шевченківського районного суду м. Києва перебуває кримінальне провадження № 1-кп/761/1068/2017 за обвинуваченням Люкайтиса Д.В за ч.1 ст.110 КК України, згідно з Єдиним державним реєстром досудових розслідувань за №22015101110000037 від 26.02.2015 року, розгляд якого здійснюється в порядку спеціального судового провадження Шевченківський районний суд м. Києва повідомляє, що судовий розгляд по вищевказаному кримінальному провадженню відбудеться 17.06.2020 року о 10 год. 30 хв. у приміщенні Шевченківського районного суду м. Києва за адресою: 03057, м. Київ, вул. Дегтярівська, 31 А, каб. №501, в яке викликається обвинувачений Люкайтис Дмитро Володимирович, який проживає за адресою: Російська Федерація, м. Москва, вул. Баришиха, буд. 25, корп. 1, кв 323. Суддя Л. Л. Щербуняєва
---	---	---

Бабушкінським районним судом м. Дніпропетровська, у складі головуючого судді Татарчук Л.О., суддів Марущак С.Л. та Карягіної Н.О. здійснюється спеціальне судове провадження № 200/4308/17 щодо обвинувального акта складеного за результатами спеціального досудового розслідування обвинуваченого провадження № 22014040000000088 відносно Степаненка Романа Ігоровича за ч. 1 ст. 258-3 КК України. Повідомляємо, що судові засідання по вказаному кримінальному провадженню призначено до розгляду на 15 червня 2020 року о 16.00 годині, за адресою: м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 57, в яке викликається Степаненко Роман Ігорович, 31.08.1984 року народження, зареєстрований: АР Крим, м. Феодосія, вул. Кримська, буд. 25, кв. 36, останні відомі адреси мешкання: Донецька область, м. Горлівка, вул. Капітана Остапенка, буд. 36, кв. 84; м. Дніпро, вул. Героїв Сталінграду, буд. 93, кв. 1. У разі наявності поважних причин, через які обвинувачений не може з'явитися у судові засідання, він зобов'язаний заздалегідь повідомити суд про неможливість з'явлення та про поважні причини неявки. Після опублікування оголошення у пресі обвинувачений вважається повідомленим про дату, час та місце розгляду справи. У разі неявки обвинуваченого справу буде розглянуто за його відсутності.	Дзержинський міський суд Донецької області (розташований за адресою 85200, м. Торезьк, вул. Дружби, 4) розглядає кримінальне провадження :за обвинуваченням Тарєєва Дмитра Сергійовича, 19.05.1986 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст.258-3 КК України. Обвинувачений Тарєєв Д.С. (проживає за адресою: м. Донецьк, вул. Марковнікова, 228), викликається на 16.06.2020 року на 10-00 год. до суду, каб. № 7, для участі у розгляді справи по суті, головує суддя Неміш Н.В. Судовий розгляд у кримінальному провадженні може здійснюватися за відсутності обвинуваченого (in absentia), який переходить від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності (спеціальне судове провадження) та оголошений у міждержавний та/або міжнародний розшук. З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження обвинувачений вважається належним чином ознайомленим з її змістом.	Кремінський районний суд Луганської області, що розташований за адресою: Луганська область, м. Кремінна, вул. Тітова, 5, викликає Чуба Сергія Михайловича як обвинуваченого в судові засідання в кримінальному провадженні справа № 420/953/17, провадження №1-кп/414/12/2020 стосовно Чуба Сергія Михайловича, обвинуваченого за ст.258-3 КК України, яке відбудеться 15 червня 2020 року о 10 годині 00 хвилин. Згідно з ухвалою від 04.08.2017 року здійснюється спеціальне судове провадження в справі. Суддя Є.М. Акулов
--	---	--

До уваги товариства з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче об'єднання «МДС» (товариство з обмеженою відповідальністю «Стройактив») (ідентифікаційний код юридичної особи 39887371) і товариства з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство «Ріст» (ідентифікаційний код юридичної особи 25221038) За результатами розгляду справи № 143-26.13/115-18 про вчинення товариством з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство «Ріст» і товариством з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче об'єднання «МДС» («Стройактив») порушення, передбаченого пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення результатів торгів на закупівлю запасних частин до пасажирських вагонів (оголошення в системі електронних закупівель «Prozorro» № UA-2017-02-17-002491-с) (оголошення в системі електронних закупівель «Prozorro» № UA-2017-02-07-000902-б), проведених філією «Центр забезпечення виробництва» ПАТ «Укрзалізниця», Антимонопольний комітет України прийняв рішення від 05 березня 2020 року № 159-р. Інформація про прийняте рішення розміщена на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України за посиланням: https://amcu.gov.ua/npas/pro-porushennya-zakonodavstva-pro-zahist-ekonomichnoyi-konkurenciyi-ta-nakladennya-shtrafu-84 Ця інформація розміщена на підставі абзацу п'ятого частини першої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції».	Савченко С.Б. Вул. Луначарського, 14, кв.1, АР Крим СУДОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ Київський апеляційний суд повідомляє, що розгляд клопотання захисника Каліннікова О.В. в інтересах обвинуваченої Савченко С.Б. про поновлення йому строку на апеляційне оскарження вироку Святошинського районного суду міста Києва від 10.12.2019, ухваленого відносно Савченко С.В. у формі спеціального судового провадження за відсутності обвинуваченої (in absentia), відбувається у відкритому судовому засіданні 01 липня 2020 року о 14 год. 00 хв. в приміщенні Київського апеляційного суду за адресою: м. Київ, вул. Солом'янська, 2-а. Суддя Р.М. Ігнатов	Оголошення для Обозного Андрія Миколайовича, 13.05.1994 року народження, зареєстрований Херсонська обл., Дніпровський р-н, с. Петрівка, вул. Садова, 25. Херсонський міський суд Херсонської області повідомляє Вас, що 16.06.2020 року о 10:15 год. відбудеться судове засідання по кримінальному провадженню за обвинуваченням Селіванова О.П, Суслова О.В. за ч. 2 ст. 186, в зазначеному провадженні Вас визнано потерпілим у зв'язку з чим Вам необхідно з'явитися до Херсонського міського суду Херсонської області за адресою: м. Херсон, вул. Маяковського 6/29, каб. 703. У разі вашої неявки розгляд вищевказаної справи буде здійснено за Вашої відсутності. Суддя О.С. Зубов
---	---	---

ТРАДИЦІЇ

«Щоб вам жито водилось, і в коморі плодилось...»

Унікальний звичай. У єдиному в Україні селі відзначають Трійцю ще за дохристиянським звичаєм

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Наприкінці 2018-го обряд «Водіння Куста» занесено до нематеріальної культурної спадщини України. Це перелік звичаїв та традицій, що є унікальними. «Водночас такий крок держави відкриває нам прямий шлях до нематеріальної спадщини ЮНЕСКО, — гордо каже Сваричевський сільський голова Павло Крупко. — Пишаюся, що живу поруч із людьми, які мають це унікальне надбання і не цураються ділитися ним з іншими».

...Село Сваричевичі, перша згадка про яке датується 1450 роком, — класична польська глибинка, її навпіл ділять Україна та Білорусь, територія якої розташовується неподалік. Можливо, саме ця віддаленість від цивілізації й певна законсервованість сприяли збереженню обряду «Водіння Куста», що є головною інтригою Зелених свят.

Обряд має понад тисячолітню історію й сягає корінням у дохристиянську епоху. Ймовірно, наші предки-язичники вшановували Куст нарівні з іншими тогочасними божествами. «Про це свідчать перші згадки про обряд, — пише етнограф Віктор Ковальчук. — У Софіївському, першому літописі 1145 року, читаємо: «Ни покланися Кусту, ни ідолам еге». Це був період боротьби християнства з «поганськими звичаями». Іпатіївський літопис 1150 року знову вказує на те, що невірні — ті, хто «водяще околом Куста и поклоняющеся им». Тим більш дивовижним і унікальним є факт, що обряд у всі часи ось так, локально, побутує на рівненському Поліссі.

У Сваричевичах його носієм є народний аматорський колектив родини Чудовичів. Як, власне, все відбувається і по що тепер ідуть сю-

Так зазвичай водять Куста в Сваричевичах

ди етнографи та фольклористи з різних куточків світу?

Зелений тиждень розпочинається в четвер

Трійцю здавна вважали в народі одним із найбільших свят після Різдва та Великодня. Його поетичний настрій, пов'язаний зі спілкуванням із живою природою, був настільки шанованим, що воно залишилося і в християнстві.

Зелений тиждень тут розпочинається з четверга. Цього дня у Сваричевичах, як і багато століть тому, люди йдуть у поле чи в ліс і плетуть вінки. Дівчата одягають їх на голови і носять цілий день. А в п'ятницю знову вирушають до лісу, щоб вінки розплітати. Кожна, звісно, оглядає свій: чи ще свіжий, чи вже зів'яв? І за цим роблять висновок про своє щастя чи нещастя.

У суботу, яку в народі називають клечальною, дівчата й молодіці ще до сходу сонця йдуть на луки і рвуть запашне зілля: материнку, чебрець, полин, лепеху. Ним і прикрашають домівку — стіни, лавки, вікна, образи, а лепехою засипають усі стежки у дворі. Чоловіки босоніж ідуть до лісу (щоб дерево не всохло), аби запитися гілками клену, берези, липи і клечать ними обійстя — ворота, тини, хлів, стріхи хат. «У Сваричевичах

і сьогодні відбувається саме так, хоча ось, бачите, скільки в нас уже цивілізації! Хіба відрізняєш новозбудовані вулиці від кийських чи рівненських царських сіл? Ось так і поєднують наші люди традиції та сучасність», — каже сільський голова.

Неділя (власне Трійця) розпочинається із церковної відправи. Отримавши благословення православного священника (знову поєднання язичництва та християнства), всі жителі села збираються на цвинтарі, який прикрашають лепехою, гілочками клену, липи, горобини та квітами. Органічною частиною обряду є вшанування предків. Старші жінки викликають на розмову померлих родичів: у формі речитиву сповіщають небіжчиків про найважливіші події, що сталися в селі за рік.

Вшанування предків було невід'ємною частиною світогляду наших пращурів, навіть своєрідним їх культом. Очевидно, сваричевська розмова з померлими — епізод давньої традиції. Вірять, що саме на 50-й день після Великодня предки їх неодмінно почують! Зайве переконувати в шляхетності цього обряду: доглянути могилки батьків, поговорити з ними — що може бути святішим? На жаль, у наш час німим докором частенько печуть душі занедбані поховання найдорожчих людей...

У Сваричевичах із таким не зустрінешся. На місцевому кладовищі є безіменна могила партизана (у війну село зажило партизанської слави): його теж викликають на розмову як рідного сім'янина. Взагалі ж сваричевський цвинтар — уже сам по собі унікальна обрядова пам'ятка. Замість хрестів могилки тут позначали дерев'яними зарубами — з усіх боків надгробка клали по три деревини й ув'язували їх на кутах у замок. Ця давня форма кріплення збереглася на залишках Золотих воріт у Києві. На багатьох похованнях замість хреста клали

камінь, що свідчить про їхнє язичницьке походження. У давні часи, коли ліси належали панам, заруби могли робити лише заможні селяни, бідніші ж клали камінь або висаджували дерева — горобину, березу чи клен. Подібних форм поховань, збережених до нашого часу, в Україні немає.

Водіння Куста — жіночий обряд

Обряд водіння Куста — виключно жіночий. Гурт дівчат і жінок збирається в лісі й вибирає найвродливішу з-поміж себе дівчину, яку називають Кустом або Кустянкою. Її заквітчують у зелене вбрання, голову прикрашають віночками з квітів або кленовим листям. Такий пишний одяг, що нагадує живий кущ, потрібен для того, щоб господар чи зустрічні не впізнали обраницю. Інші жінки одягаються святково. Нині кожен учасник народного аматорського ансамблю має одяг з невідбіленого лляного полотна, виготовлений власноруч. Це вбрання — теж реліквія.

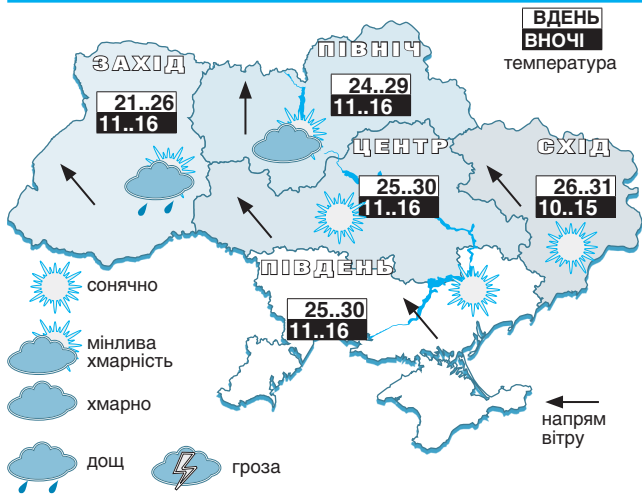
— Ми віншуємо господу кустівськими піснями, які я особисто перейняла від матері. Усього їх дев'ять, — розповідає Марія Зиль. — А люди віддячують за це. Пригадую, як кілька десятиліть тому вносили хто 5 копійок (це теж були гроші!) та сушенину, а хто — яйця, їх тоді в магазині за гроші приймали. Ото як назбираємо кілька десятків яєць, а в нашому селі понад дві тисячі жителів, то й обміняємо в магазині на гроші. А тепер здебільшого дають гроші...

Вважалося, що чим більше відвідує ту чи ту родину співанок, тим щедрішими будуть статки в господарстві. Коли ж якусь з осель обминали, це було образою для господарів: «Кого Куст минає, той щастя не має...» Залишаючи осело, кустяни в поетичній формі бажали здоров'я і статків у родині, зичили дощу та щедрого врожаю.

...На обласний відкритий фестиваль народного мистецтва «Водіння Куста», що проходить тут уже не перший рік, приїждять не лише українські, а й польські етнографи, усі охочі.

Нині, каже голова села, імпреза пройде дистанційно, мають для цього чимало відеоматеріалів. «А в селі наш Куст буде дотримуватися дистанції, як і належить у карантин. Але проведемо його так, як це робили наші предки: гурти по 5 — 7 людей ітимуть від хати до хати, щоб усе клечати».

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 7 ЧЕРВНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+11 +16	+24 +29	Черкаська	+11 +16	+24 +29
Житомирська	+11 +16	+23 +28	Кіровоградська	+11 +16	+25 +30
Чернігівська	+11 +16	+24 +29	Полтавська	+12 +17	+24 +29
Сумська	+11 +16	+23 +28	Дніпропетровська	+12 +17	+25 +30
Закарпатська	+10 +15	+21 +26	Одеська	+11 +16	+23 +28
Рівненська	+11 +16	+21 +26	Миколаївська	+11 +16	+25 +30
Львівська	+11 +16	+21 +26	Херсонська	+12 +17	+25 +30
Івано-Франківська	+11 +16	+21 +26	Запорізька	+11 +16	+25 +30
Волинська	+11 +16	+21 +26	Харківська	+10 +15	+26 +31
Хмельницька	+11 +16	+22 +27	Донецька	+10 +15	+26 +31
Чернівецька	+11 +16	+21 +26	Луганська	+10 +15	+26 +31
Тернопільська	+11 +16	+21 +26	Крим	+12 +17	+24 +29
Вінницька	+11 +16	+24 +29	Київ	+13 +15	+26 +28

УкрГідрометцентр

Агрокомпанія «Контінентал Фармерз Груп» пропонує новий сервіс

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

РЕСУРС. Як агрокомпанія «Контінентал Фармерз Груп» у кожній місцевості, в якій обробляє землю, сплачує податки, до яких бюджетів вони надійшли, а також про соціальні інвестиції, кооперативи, яким надає підтримку, детальну інформацію відтепер пайовикам, представникам місцевих органів влади можна буде дізнаватися наживо. Адже агрохолдинг у межах корпоративної соціальної відповідальності подає звітність на своєму сайті в умовах реального часу.

Цей онлайн-ресурс діє як інтерактивна мапа. На ній відобразили виробничі об'єкти компанії, інші активи, земельний банк. «Контінентал Фармерз Груп» першим у нашій країні в сільськогосподарській галузі впровадив наживо практику надання доступу до значимої та актуальної інформації в напрямі корпоративної соціальної відповідальності.

Така відкрита та прозора діяльність, на переконання генерального директора компанії Георга фон Нолкена, — фундамент для міцної та довготривалої співпраці. «Контінентал Фармерз Груп» прагне бути ще ближчим до своїх партнерів, пайовиків і хоче стати на українському аграрному ринку зразком соціально відповідального бізнесу з потужним міжнародним інвестором.

Варто зазначити, що онлайн-ресурс розробили ІТ-фахівці компанії. Звісно ж, вони будуть його постійно вдосконалювати. Уже мають намір додати категорію з подання заявок в онлайн-режимі на підтримку соціальних проектів, а також запитів на укладання угод оренди.

Наступний номер «Урядового кур'єра» вийде 10 червня 2020 року